

μού είσαι, σὰ μπουφός, κουρνιασμένος ;
 "Όθε μούσκλο μουχνό και μπουσκεμένη πλάκα,
 ρουφάς θροφή, σάν τή μουσάκα ;
 Ξεφάντωση γλυκιά, χαριτωμένη !
 Στήν κοιλιά σου ὁ δεττώρος πάντα μένει.

ΦΑΟΥΣΤ.

Νιόθεις, ἐδῶ στήν ἔρμω ἡ πλάνησή μου
 ποιά νέα δύναμη δίνει στή ζωή μου ;
 Τήν εὐτυχία μου ἂν μπόρεις νὰ υποψιάσεις,
 ὦ θάσσουν τόσος σατανάς νὰ τή ματιάσεις.

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Γλέντι ὑπεργήϊνο ! Νὰ πλαγιάζει
 στὸ βουνὸ μὲ τὴ νότια τῆς νυχτὸς
 καὶ γίς κι οὐράνια μ' ἀναγάλια νάγκαλιάζει,
 νὰ φουσκώνει σὰ νάτανε θεός,
 νὰ ψάχνει μ' υποψίαρα ὁρμή τῆς γίς τὰ βύθη,
 ὅλο τὸ ἐξάμερο ἔργον νὰ τὰκούει στὰ στήθη,
 νάπολαδαίνει γαῦρος—αἰ ἔξω κ' ἐγώ ;—
 νὰ ξεχειλίζει σὲ γητιές, στὸ πᾶν νὰ λιόνει,
 πᾶσι ὁ ἄνθρωπος ὁ δόλιος στὸ καλὸ,
 καὶ στερνά τὸ ὑψηλὸ τὸ σοφικόν*) (μὲ χειρονομία)
 δὲ στέκει νὰ τὸ πῶ πῶς—νὰ τελιόνει.

ΦΑΟΥΣΤ.

Ντροπή !

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Σὰ νὰ μὴν εἶν' τῆς ἀρεσιᾶς σας
 σεμνὰ «ντροπή» νὰ λῆτε δικαίωμά σας.
 Στάγνὰ ταῦτιά ἐκεῖνα δὲν πᾶει νὰ φτάνουν,
 ποὺ δίχως τοὺς ἀγνὲς καρδιὲς δὲν κάνουν.
 Κοντολογίης, ἀφίνω τάφεντός—
 σὰ βρίσκει γούστο—νὰ γελιέται μοναχός.
 Δὲν τὸ βαστά μακρότερα ὁμως.
 Σὰ νάχεις κιόλα λαχνιάσει,
 κι ἂν πῖστορα κρατήσῃ, θὰ σὲ πιάσει
 ἡ τρέλλα, εἴτ' ἀνατρέχιασμα καὶ τρόμος.
 Μὰ φτάνει ! Ἡ ἐγγύη σου εἶνε μέλας καθισμένη
 κι ὅλα τῆς εἶνε μαῦρα καὶ θολά,
 ἀπὸ τὸ νοῦ τῆς ἡ ἔγνια σου δὲ βγαίνει
 σ' ἀγαπάει πάρα θυνατά.
 Στὴν ἀρχὴ τὸ πάθος σου εἶχε ξεχειλίσει,
 σὰ ρυάκι ἀπ' τὸ λιομένο χιόνι φουσκωτό
 μὲς τὴν καρδιά τῆς τόχεις ὅλο χύσει,
 καὶ νὰ τὸ ρυάκι σου ξανὰ ρηχό.

*)=Intuition. Τὸ ἔδρεμα τὸ χρωστῶ μαζί μὲ ἄλλα
 στὸ σοφὸ φίλο μου Κ. Θεοτόκη.

ΠΕΤΡΟΥ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ

ΣΠΑΣΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ

Στὰ χέρια
 τῆς ΠΕΤΡΟΥΛΑΣ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ
 τὰ φιλιτισμένα καὶ τὰ θαματούργα
 ποὺ ξέρουνε κι ἀνοίγουν ὅλες τίς πόρτες
 τῆς Καλοσύνης
 βάζω-σπουργιτάκια νιογέννητα καὶ λιγόχρονα-
 τίς ΣΠΑΣΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ
 νὰ χαροῦνε λίγο τὸν ἥλιο
 πρὶ νὰ πεθάνουν.

«Εἶσι κάποια κοντάρια δημοφῆ
 καὶ ντελικάτα σποῦν, ὅταν ἡ σημαία
 εἶναι μεγάλη καὶ φουσκῇ βοριάς».

Πετρούλα Ψηλορεῖτη

Α'.

ΤΡΙΟΜΦΑΛΗ

Ι.

«Εἷας ἥλιος ἄρρωστος, ἄσκημος, χωρὶς ἀχτίδες

Νομίζω, ἀντὶ τοὺς λόγγους νὰ τὸ στρώσει,
 θάστεκε τὰφέντη τοῦ τρανοῦ,
 τὰ κόπια τῆς ἀγάπης νὰ πλερόσει
 τοῦ δύστυχου τοῦ μαϊμουδιού.

Τῆς φαίνεται ὁ καιρὸς μακρὺς φριχτά·
 στέκει στὸ τζάκι καὶ τὰ σύγνεφα κοιτάει,
 πάνω ἀπ' τὸ κάστρο ποὺ περνοῦν ψηλά.
 Νάμουν πουλάκι ! νὰ πῶς τραγουδάει
 ὅλη τὴ μέρα, ἐπὶ μισὴ νυχτιά.

Πότε χαρούμενη εἶνε, πῶς συχνὰ θλιμένη,
 πότε κλαμένη ὅσο μπορεῖ,
 κι ἀπὲ ἡσυχία ξανά, κανεὶς θαρρεῖ,
 καὶ πάντα ἐρωτεμένη.

ΦΑΟΥΣΤ.

Ὅχι ! Ὅχι !

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Δὲ θὰ μοὺ πέσεις στὴ θηλιά ; !

ΦΑΟΥΣΤ.

Μισέ ! μακριὰ ἀπὸ μένα
 μὴ μελετᾷς τῶριο τὸ πλάσμα ! Μὴ
 τὴν πιθυμιά γιὰ τὸ γλυκὸ κορμί
 φέρνεις ξανά στὰ ματωμένα φρένα !

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Τί θὲς λοιπόν ; Θαρρεῖ πῶς τόχεις σκάσει,
 κι ἀπάνου κάτω αὐτοῦ τόχομε φτάσει.

ΦΑΟΥΣΤ.

Κοντά τῆς εἶμαι, ὅπου κι ἂν εἶμαι ἀκόμα,
 δὲν τὴ χάνω ποτέ, δὲν τὴν ξεχνώ
 ναί, καὶ τὸ ἴδιο τοῦ Κυρίου τὸ σῶμα,
 σὺν τὰγγίζουν τὰ χεῖλη τῆς, φρονῶ.

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Καλὰ, ἀδερφέ ! Κ' εἶναι γιὰ τὸ ζευγάρι,
 ποὺ μὲς τὰ ρόδα βάζει, σὺν φρονῶ τὴ χάρη.

ΦΑΟΥΣΤ.

Χάσου, ρουφιάνε !

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Εὐγε ! Σιὲς βρίστε, ἐγὼ γελῶ.

Ὁ θεός, πόχει πλάσει νιοὺς καὶ κόρες, ἔχει
 πάρει καὶ τὸ ἔργο αὐτὸς τὸ εὐγενικό,
 στὴν περίστασι μόνος νὰ συντρέχει.
 Ἐμπρός ! Κανένας σὺν λυπάται !
 Στὴν κάμαρα τοῦ κοριτσιού σας πάτε
 κι ὅχι στὸ θάνατο, πιστέβω.

καὶ χωρὶς ζεστασιὰ θαμποκυλοῦσε καὶ τὴ μέρα
 ἐκεῖνη ἀπάνω ἀπὸ τὸ Παρίσι, πλανταγμένος μέσα
 στοὺς καπνοὺς καὶ στὴν ἀντάρα.

Δὲν εἶτανε ἥλιος αὐτός, ἔμοιαζε πῶς πολὺ μὲ
 τ' ὁλόγιμο φεγγάρι, τὸ αὐγουστιάτικο, ποὺ εὐτὺς
 ὡς πεθάνει ἡ μέρα, ἀργουφώνεται αὐτὸ—ἐξαφτὲ
 ρουγο στὴν κηδεῖα—πίσω ἀπὸ τὰ ἑλληνικά μας τὰ
 βουνά, αἱματωμένο κι ἀπελπισμένο.

Τὰ νοφυτεμένα δεντρούλακια τὰ λιγνόκορμα
 κ' οἱ ξεμοναχέμενοι κλάδοι τρεμουλιγίζανε στὸ ἀλα-
 φροπάτημα τοῦ ἀνέμου, ἐνῶ τ' ἀψηλά κυπαρίσσι
 τὰ γίρικα καὶ πυκνόκλαδα στεκόντανε γραμμὴ
 γραμμὴ δίπλα στοὺς τάφους, ἀσάλευτα καὶ συλ-
 λογισμένα. Ὅμοια στέκονται—θυμῶντε ;—σὲ κά-
 ποια κόνισματα βυζαντινά, δίπλα σὲ ἀγίους ποὺ
 πεθαίνουν, ἀγγίλοι ψυχαρπάχτες μὲ σφιχτοδιπλω-
 μένα τὰ φτερά.

Κι ἔμως μ' ὅλην αὐτὴ τὴν ἀλυγισιὰ καὶ βρ-
 ριογραμμισμένη τῶν θλιβερόψυχων κυπαρισσιῶν, τὸ
 νεκροταφεῖο Μονπρναὲς ἀρχίζε πιά τίς μέρες ἐκεῖνες
 νὰ νοιώθει σὺν δέντρο μιά βαθεῖα κ' ἡδονικιὰν ἀν-
 τριχίλα. Κάποια πουλιά ἀπάνω ἀπὸ τὰ μνήματα
 πετούσανε σάκευτὰ (μὴν εἶσαν χελιδόνια ;) καὶ
 κάποιο μῆνημα χαρὰς κελαδιστὰ ἀφήνανε νὰ πέφτει

ΦΑΟΥΣΤ.

Ποιά εἶν' ἡ οὐράνια χαρὰ στὴν ἀγκαλιά τῆς ;
 Στὰ στήθη τῆς νὰ ζεσταθῶ ἂν γυρέβω,
 πάντα μὴ δὲ γρικῶ τὴ συμφορὰ τῆς ;
 Ὁ ἐρμωσπίτης δὲν εἶμαι, ὁ λιποτάχτης,
 τὸ τέρας, τὸ χωρὶς γαλήνη καὶ σκοπὸ,
 ποὺ βογγάει μὲς τὰ βράχια, σὺν ὁ καταράχτης,
 μὲ πόθου μανητὸ πρὸς τὸ γκρεμὸ ;
 Κι αὐτὴ πλάι, νοὺς ἀθῶος, καταχνιασμένος,
 σὲ καλυθάκι στὸ λιβάδι τοῦ βουνού,
 κι ὅλος ὁ κόσμος τῆς κλεισμένος
 στὶς ἐγνίες τοῦ νοικοκυριού.
 Κ' ἐμὲ τοῦ θεομίσητου δὲ φτάνει τὸ
 ποὺ ἔχω τὰ βράχια σείσει
 καὶ τάρριξα σωρό !
 Ἐσκαψ' αὐτῆς, τῆς γαλήνης τῆς μνήμα !
 Ἐσὺ, κόλαση, γύρεψες τὸ θῦμα !
 Βόηθα, κόντυνε, σατανά, τὸ βᾶσανό μου !
 Ἄς γένει εὐτύς, εἴτ' εἶνε νὰ γενεῖ !
 Κι ἂς πέσ' ἡ μοῖρα τῆς σωρὸς ἀπανωθὸ μου
 κι ἀντάμα μου κι αὐτὴ ἂς ἀφανιστεῖ !

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ.

Πῶς ἀναψε, πῶς πάλε καίει !
 Σῦρε δὸς τῆς, τρελλέ, παρηγοριά !
 Τὸ τσέρβελό τους σὺν τὰ βρεῖ στενά,
 πῶς ἔφτασε τὸ τέλος κιόλα λείει.
 Χαρὰ στὸν ποὺ γένναῖα κρατεῖ !
 Μὰ ἐσὲ σὲ ξέρω γιὰ κλάδ διακολεμένο.
 Σαχλότερο στὸν κόσμο δὲ βρίσκω ἄλλο τί
 ἀπὸνα διάλο ἀπελπισμένο.

ΓΚΑΙΤΕ

(Μεταφραστικὴ δοκιμὴ

ΠΕΤΡΟΥ ΒΑΣΙΛΑΙΚΟΥ)

ΔΗΜ. Π. ΓΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ὈΣΕΩΠΟΡΤΑ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Καλλιτεχνικὴ ἔκδοσις τοῦ «Σεράπιου» τῆς
 Ἀλεξάνδρειας, μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ συγγραφέα.
 Πουλιέται σὶὰ γραφεῖα τοῦ «Σεράπιου»
 (Revue «Serapion». Alexandrie — Egypte)
 φρ. 5. Γιὰ τοὺς συνδρομητάδες τοῦ «Σερά-
 πιου» καὶ τοῦ «Νουμά» φρ. 3.

ἀπὸ δεντρὸ σὲ δεντρὸ.

Καὶ τ' ἀκρόκλωνα μπουμπούκια, τὰ σφιχτοφα-
 σκωμένα καὶ θροπνά, ἀρχίζαν νὰ θυνοῦνε καὶ ν'
 ἀπλώνουν στὸν ἀέρα τὰ χερὰκια τους, ποὺ τρέμανε
 κατακόκκινα ἀπὸ τὸ ἀνοιξιὰτικο κρύο. Καὶ κάτω
 στὸ χῶμα, τὸ νοτιμένο ἀκόμα ἀπὸ ἀπόμακρες χει-
 μωνιάτικες μπόρες, τὰ ταπεινὰ χορταράκια, ποὺ
 σκληρὰ κι ἀχάριστὰ τὰ ποδοπατοῦμε ὅλοι, ἀγάγια
 ἀγάγια ξεκινούσανε, ἀπ' ὅλες τίς παρὰμερες γωνιές
 καὶ μὲ τῆς σοφῆς ἀγάπης τὴ γόνιμην ὑπομονὴ προ-
 χωρούσανε, προχωρούσανε κι ἀδερφοσιμίζανε τοὺς
 τάφους.

Ἐνας Εὐαγγελισμὸς ἔπεφτε βαρὺς ἀπάνω σ' ὅλη
 τὴ γίς κ' εἶσαν χιλιάδες ἀγάπης μαντατοφόροι
 Γραβριήλ τὰ χελιδόνια, χιλιάδες ὑποταχτικὲς, γλυ-
 κὲς Μαρῖες τὰ φουσκωμένα δέντρα καὶ παντοῦ,
 μέσα στὸ χῶμα, μέσα στὰ μάτια τῶν κλαδιῶν ποὺ
 ἀρχίζαν νὰ ξενυστάζουν καὶ ν' ἀνοίγουν, μέσα στὸν
 ἀέρα τὸ χρυσοπασπαλισμένο γύρη, παντοῦ ἀπαλό-
 τρεμε καὶ ποθοανατρίχιαζε, μὲ δημιουργικιὰς ἡδο-
 νῆς παθιάρικο ρυθμό, μίαν ἀσεμνότητος Σύλληψης
 ἡ ἀπέραντη γλύκα.

Κι ἀκόμα πῶς πολλὴ ἀνοιξὴ ἀπλόχερα ἀσω-
 τεύανε μέσα στὸ νεκροταφεῖο, τὴν ἀπομνησμεριὰ-

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ

(ΤΟ ΝΗΣΙ)

Αφιερώνεται στους νέους

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κάποιος ταξιδιώτης που είναι από φυσικό του και δουλευτής, μου έδωσε ένα χειρόγραφο του να διαβάσω. "Επειδή αυτό πού λέγει το χειρόγραφο μου φάνηκαν πως μπορούσαν να χρησιμεύουν σε μερικούς νέους να τα διαβάσουν και να τα στοχαστούν, και επειδή αυτός ο ίδιος, καθώς με βεβαιώνει, δεν μπορεί να κάνει το βιβλίο του καλλίτερο ούτε έχει καιρό να διορθώσει τα τυπογραφικά δοκίμια, τον παρακάλεσα να μου επιτρέψει να το δημοσιεύω όπως είναι, κάνοντας εγώ τις τυπογραφικές διορθώσεις. "Επειδή είμαι πολύ γνωστός του μ' άφησε να κάνω ό,τι θέλω.

Το βιβλίο αυτό που είναι μάλλον δοκίμιο, φαίνεται πολύ προσωπικό και περιέχει κάποια ψυχολογική ανάλυση ενός συγκαιρινού και νέου ανθρώπου σχετικά με την εθνική του συνείδηση. Γι' αυτό νομίζω πως μπορεί να ενδιαφέρει τους νέους του έθνους του.

Αθήνα, 31 του Αιωνάρη 1909.

ΙΑΔΣ

ΘΑΛΑΣΣΑ

Σ' ένα ακρογιάλι έρημο της Θράκης, ώρα μεσημέρι, περπατώ, αφού βγήκα από τη φθινοπωρινή δροσάτη θάλασσα. Και μου φαίνεται η θάλασσα σά γυναίκα αγαπημένη που την έκανα δική μου και μόλις αποχωρίστηκα από την αγκαλιά της. Και τώρα κάθομαι στον πολύ παλιό και γνώριμο γιαλό κάτω από μια δρύ μεγάλη που τα φύλλα της τ' αναδεύει ο μπάτης δροσερός, και μουρμουρίζουν ατίλειπτα. Κυτάζω μπροστά θάλασσα που τρεμολάμπει σά φόρεμα βασιλικό φασμένο με χρυσάφενια άστρα, και μαγνητίζομαι. Άριστερά κυτάζω θάλασσα που στολίζεται με ζεστά, ήδονικά, μαθεϊά χρώματα όλο πάθος, και συλλογίζομαι γυναίκα πολύτροπη, που κάπου θα την γνώρισα. Κυτάζω έπειτα, πρώτη φορά προσεχτικά, πέρα στα δεξιά και αγναντεύω, σ' αυτή τη γνωστή από τα

παλιά τα χρόνια και την πολυαγαπημένη θάλασσα, ενός ψηλού νησιού μορφή ευγενική που τ' ονομά του από τα παλιά τα χρόνια το ξέρουν οι άνθρωποι και ακούγεται σά μουσική. Τό είχα ακουστά και γώ και στο χάρτη το είχα κάποτε ιδωμένο. Πρώτη φορά όμως τώρα μου φανερώθηκε σ' άλλη-θεια. Αχταρτώ να μείνω πάντα έτσι, μαγεμένος, και να νοιώθω αιώνια με την ίδια ένταση την τωρινή εύτυχία. Και ύστερα θέλω να φωνάξω την εύτυχία μου, να της δώσω μορφή αιώνια, αφού δε δύναμαι να την κρατήσω αλλιώτικα αιώνια σά σωτικά μου. Και όμως δεν μπορώ να δώσω μορφή σ' αυτόσημα, και παθαίνω και χαλώ έτσι μοναχός μου την ώριμασμένη εύτυχία μου αναταράζοντάς την με πόθους ανεκπλήρωτους.

Άλλη μέρα, σταχτερό απόγεμα σέ ξένα ακρογιάλια. Ήταν συννεφιά και στάθηκα στην ακροθαλασσιά κυτάζοντας τη φουσκωμένη θάλασσα και φουσκομανούσε ή νοτιά σά να ήθελε να με πάρει. Μ' έπιασε ο φόθος εκείνος έ ανεξήγητος που με παίρνει κάθε που νοιώθω πως είμαι μόνος στον κόσμο και δεν μπορώ να διακρίνω κανένα δεσμό μου με κανέναν άνθρωπο. Αισθάνομαι όπως αισθάνεται ίσως καιιά φορά ή γή που στριφογυρίζει μέσα σ'ό χάος ξεμοναχισμένη από τ' άλλα σώματα που και αυτά στριφογυρίζουν μέσα σ'ό χάος, χωρίς κανέναν δεσμό να τα συνεδέει αναμεταξύ τους. Και είμαι τότε ξεριζωμένος από την κοινωνία και γίνομαι πράμα χαμένο στον κόσμο και ανατριχιάζω. Τότε ήθελα κάποια φωνή αγαπημένη να μου λέει «Και αν είσαι σ'ό έρημος στον κόσμο, είμαι και γώ μόνος, έρχομαι μαζί». Μα εκείνο τ' απόγεμα το σταχτερότατο, δεν άκουγα καιιά φωνή και πήρα τον ίσιο δρόμο μου πάλι και περπάτησα στην ακροθαλασσιά ως που ή άνησυχία μου έγινε αγάλη αγάλη λύπη και ύστερα αναισθησία.

Πάλε ήλιολουσμένο μεσημέρι. Σ' έναν άψηλό γιαλό πήγαινα, και καί δά σ'ό στην άμμουδιά είδα καπέλα με κοντά φουστάνι, σηκωμένα μαλλιά και γυμνά ποδάρια που ξέπλενε στη θάλασσα κάτω ανατολίτικα χαλιά. Μερικά ήτανε ριχμένα χάμω στην άμμο, μερικά ήτανε στοιβαγμένα σωρό σ' ένα τοιχάκι επάνω. Ένα αγόρι ως δέκα έφτά χρονών, άμορφο, γυμνοπόδαρο στεκόταν πίσω από τ' τοιχάκι, με τα χέρια σ'ό τσέπες και κύταζε πότε κατά τη θάλασσα, πότε κατά τ'ο κορίτσι. Στάθηκα σ'ό ψηλό τ'ο περιγιάλι και κύταξα πέρα τ'η θάλασσα και τ'ο

νησί, και κάτω μου τ'ο άμορφο τ'ο ακρογιάλι, κύταξα και τ'ο κορίτσι τ'ο ξυπόλυτο που έμπαινε στη θάλασσα ως τ'α γόνατα, ξέβγαζε τ'α χαλιά και έβγαινε πάλι, και έσταζαν νερά στού μαύρου της φορέματος την άκρη, και τ'α πόδια της ήτανε βρεγμένα. Τ' αγόρι σιγά, άμα με είδε πως παρατηρούσα, τράβηξε ήσυχα λιγάκι πάρα πέρα σ'ός βάρες τις ψαράδικες τις άνασυρμένες στην άμμουδιά. Τ'ο κορίτσι τέλειωσε τ'η δουλειά: κάθησε σ'ό τοιχάκι και πήρε από χάμω τις μαύρες κάλτσες της για να τις φορέσει έβαζε τ'ο ένα πόδι της επάνω σ'ό άλλο σηκώνοντας και τ'ο φουστάνι της έτσι που τ'α γυμνά ποδάρια της φαίνονταν ως άψηλά, και κάθε τόσο σήκωνε τ'ο κεφάλι της κατά μένα για να δει αν τ'η βλέπω. Η θάλασσα έλαμπε με όλα τ'α λούσα της σ'όν ήλιο τ'όν πρωινό. Και σηκώθηκε δροια τ'ο κορίτσι και αφού φόρεσε τ'α παπούτσια της, μάζεψε από καταγής τ'ο μεσοφόρι της, τ'ο πέρασε από πάνω από τ'ο φουστάνι της, και έλυσε τ'ο φουστάνι και πέρασε από μέσα τ'ο μεσοφόρι και ξανάδεσε από πάνω τ'ο φουστάνι, και με κύταζε πάντα. Έπειτα διόρθωσε τ'α μαλλιά της με άνασηκωμένα χέρια. Τ'ο μπουστό της τ'όν άφησε μισό ξεκούμπωτο μπροστά. Σιγά σιγά, με τ'α χέρια σ'ό τσέπες, σάν άδιάφορο, έρχόταν πίσω τ'ο αγόρι, τ'ο καύμένο τ'ο αγόρι, τ'ο μόλις έφηβο που ήταν άρρωστο από τ'ους πρώτους πόθους του για κορί γυναίκα. Τ'ο κορίτσι άμα τ'ο είδε τ'ο φώναξε να έρθει να πάρει τ'α πράματα μ' ένα άμαξάκι που ήταν εκεί δά πέρα. Κα φόρεσε τ'ην ποδιά της και πάλι διόρθωσε λιγάκι τ'α μαλλιά της, και περπάτησε λίγο σ'ό τοιχάκι επάνω για να τ'ην ιδώ, και ύστερα σιγά σιγά ανέβαινε τ'όν άνήφορο κατά μένα. Τ'ο αγόρι τράβηξε πρ'ό τ'ο άμαξάκι, μα αντί να βάλει τ'α χαλιά πλάγιασε μέσα αυτός με τ'α πόδια του έξω, άκουμπισμένα σ'όν άμμο. Μας κύταζε και είχε κάποιαν άρισστη κακοδιαθεσία από πόθους έρωτικούς και από ζήλεια φαρμακωμένη. Τ'ο κορίτσι έλ'όένα ανεβαίνοντας με κύταζε μένα που στεκόμουν άσάλευτος σ'ό άψηλό. Η θάλασσα έλαμπε σ'όν ήλιο τ'όν πρωινό. Ένωθε τ'ο κορίτσι πως είχε δυό άντρες δικούς της, έτοιμους. Όμως έμένα δέ μ' έμελε παρά για τ'ο αγόρι που ήταν άρρωστημένο από άριστους πόθους. Και ή θάλασσα ή ήδονική γελοῖσε σάν άδιάφορη, ενώ δεν ήταν άδιάφορη, παρά σπινούζε ειρωνικά σατανικούς πόθους.

Έπειτα μέσα της, κολύμπησα ως μακριά ίσια

τική εκείνην ώρα, μια πενήνταριά νέοι, που γελαστοί και πολυθόρυβοι καταφάνανε όλοένα και διασκορπίζονταν έδω κ' εκεί, ζητώντας έναν τάφο. Πάντα τέτοια μέρα, 25 του Μάρτη, οι Έλληνες σπουδαστές τ'ού Παρισιού μαζεύουνται γύρω σ'ό ξενητεμένο μνήμα τ'ού Κοραή και τ'ο στεφανώνουν με τ'α σεμνά λουλούδια που τόσο αγαπή τ'ο χώμα τ'ής Άττικής μας κι ο μενεξεδένιος ούρανός της τ'ο βράδι, κάθε βράδι, σά βσιλεύει ο ήλιος.

Μαζεύονται σ'ό γραφείο τ'ού Συλλόγου τους, φωνάζουνε, γελοῖνε, συζητούνε, βρίζουνται κ' έπειτα σωπαίνουνε, βάζουνε τ'ο λάβαρο μπροστά τ'ο χρυσοπλουμισμένο με τ'ην κουκουβάγια και ξεκινούνε σοβαροί, ποζάτοι, φρεσκοξουρισμένοι (μερικοί από τ'η βιάση τους έχουν πετσοκάψει τ'α μάγουλά τους) συγκινημένοι, με φράκα και με γάντια και με πατριωτικό παροξυσμό, σερνόμενοι, κουνάμενοι.

Γύρω σ'ό σεμνότατο μνήμα τ'ού Κοραή βγαζουν τ'α καπέλα τους, διορθώνουν με τ'ο χέρι τ'α μαλλιά τους, βηχουλίζουνε λίγο κι άνερουφούνε για να πάρουνε μια όση άκόμα σοβαρότητα και πόζα, και, άλλοι άκουμπισμένοι σ'ό κάγκελα τ'ών διπλανών τάφων, άλλοι σ'ό δέντρα ή σ'α μπαστούνια τους σ'ε ξύλινη στάση προσοχής, άκούνε. Άκούνε κάποιον

που προχωρεί κίτρινος και μισοπεθαμένος και τ'ο χέρι του σ'όνωμο τρέμει κ' ή φωνή του σ'όν άρχή ξεφυγιά, πνίγεται, βραχνοσκοῦζει «Κύριοι!» και νομίζει: κρ'αίε! «Βοήθεια! Πνίγομαι!» Μα ύστερα, ποιός να τ'ο πιστευε, ή φωνή αυτή ή μακαζάρινη άντρεϊεύεται, άνατριανίζει, ύψώνεται κι άναροεί σάν μπύσμα γάργαρο νερό και ποταμός πιά φουσκωμένος, που γκρεμοσάκισε τ'ους φράχτες, παίρνει φόρα και κατρακυλά σά χαλίγια τ'α γλωσσολογικά συστήματα και τ'α χοντοκαμένα φνφφρόνικα παινάδια και τις κούφρες άλαφρόπετρες τ'ού αερόμυαλου πατριωτισμού: «Μκραθωνάχοι, Σαλαμινοάχοι, έκλεχτή φυλή, Περικλής, Πατρίς, Μητρίς». Βεγγαλικά. Και χύνονται όλοι να τ'όνε συγχαρούνε: «Ωραίοι λόγος! Μπαράβω!» Σ'ό τέλος προπάντων: «Σέ συχαίρω, φίλε μου!»

Κρεμούνε έπειτα τ'ο βαρύ στεφάνι σ'ό λαιμό τ'ού Κοραή με τρόπο που να φαίνονται οι κορδέλες με τ'α χρυσά γράμματα και φεύγουνε τρεχαπατάμενοι για τ'ο καφενείο πάλι, να τελειώσουν τ'ην παρτίδα τ'ού πόκερ που είχαν άρχίσει και που τ'ο έπισόδιο αυτό τους είχαν άναγκάσει ν' άφήσουνε σ'ή μέση. Μιά στιγμή οι φωνές κ' οι έπιπολαιότητες κ' οι φανφαρονίες τ'ών ανθρώπων ταραξάνε τ'η σεμνή σοβα-

ρόσύνη και τ'ην άμειλητη βαρύτητα τ'ών πραγμάτων. Έρθανε. Με άτότομες δογκηχώτικες χερνομίες και με ξελαρυγγίσματα θεατρικά, ύβρισαν και βεβηλώσανε τ'η σιωπή και τ'η γαλήνη και τ'ην άγια λησμονιά. Κ' έπειτα φύγανε. Κι άφήκανε πάλι όλομόναχο τ'όν Κοραή πνιγμένο μέσα σ'όις χαρτί-νιους μενεξέδες. Με τ'α πολλά βόσκανα κατόρθωνε να βγάλει τ'ο κεφάλι του άπόξω και να ιδεί τ'ην έρημιά τριγύρω του και τ'ο ξερό δέντρο που εκεί μπροστά του στραβοτεντώνει τ'α κλαδιά του, σά χέρια σακατεμένου ζητιάνου και πίσω και πέρα και π'όντου, χορταριασμένες πλάκες, και παράπονα νεκρών που ξεχαστήκανε και σταυρούς με σβημένα καντήλια και με φωτογραφίες ξεθωριασμένες από τ'ους ήλιους κι από τις βροχές.

Μένει όλομόναχος πάλι ο Κοραής, άπογοητευμένος κι άπελπισμένος και περιμένει πάλι, τ'ού χρόνου ίσως έρθουνε άλλοι νέοι πιά σοβαροί και πιά λιγόλογοι, που να σταθούνε γύρω του, σά γύρω σ'όν πατέρα τους, και να τ'ού ξεμυτιτρεπτούνε, στοχαστικά κ' άπόκοτα τ'α ιδανικά τ'ής φυλής που άναφτουνε πίσω από τ'ο μέτωπό τους και μέσα σ'ός άπαλάμες τ'ών χεριών τους, τ'η θανάσιμη λαχτάρα για τ'α μεγάλα τ'α έργα. Ίσως σκύφουνε τ'ού χρό-

καὶ ἀνάσκελα, καὶ ἔκανα μακροδούτια· εἶδα τὰ κύματα πολὺ κοντὰ μου ποὺ μὲ χάρδευαν καὶ ἔπειτα μὲ ἔδερναν, ἔζησα μὲ τοὺς γλάρους ποὺ πετοῦσαν σιμὰ μου καὶ ἀπὸ πάνω μου, καὶ μὲ τὰ φύκια ποὺ ἔπλεαν μαζὺ μου μέσα στὸ νερὸ γιατί τὰ εἶχε ξεριζώσῃ ἡ ταραχή.

Καὶ ὕστερα ἦταν νύχτα καὶ σερνόταν ὡς τὰ πόδια μου καὶ ἔαπλανε ὁλοένα τίς ἴδιες ὁμορφίες τῆς καὶ μουρμούριζε συγαλινά. Δὲν τῆς ἔμελε ποῖός ἦμουν ἐγὼ καὶ πῶς ἦμουν. Αὐτὴ ἦταν πάντα ἡ ἴδια καὶ ἐρχόταν ὡς τὰ πόδια μου ὁλοένα καὶ ἔαπλανε ἀτέλειωτα μπροστά μου τὰ κάλλη τῆς ποὺ φεγάδια δὲν ἔχουν. Παράπονα δὲν ἔλεγε οὐδὲ καὶ τραγοῦδια, μόνο μοῦ ἔφερνε τίς ὁμορφίες τῆς, σὰ νὰ μοῦ τίς χάριζε. Δὲ μοῦ γύρευε τίποτε, δὲν ἤθελε νὰ πάρει, μονάχα ἔδινε καὶ ἦταν ἀδιάφορη καὶ δὲν τῆς ἔμελε γιὰ μένα τί θὰ κάνω καὶ πῶς θὰ εἶμαι.

Τὴν ἴδια ὥρα τὸ ἄστρο τὸ μεγάλο τὸ πράσινο ἔλυσε μέσα τῆς καὶ αὐτὴ τὸ δεχόταν καὶ ἔστελνε σὲ μένα τὴν ἀντιφεγγιά του σὰ λυωμένο μαργαριτάρι. Δὲν ἦταν καθρέφτης ἐκεῖνη, παρὰ ἦταν κι αὐτὴ ζωντανή· σὰν τὸ ἄστρο καὶ τὰ ἔνονε ἕνας ἔρωτας.

Μιά μέρα ἔδλεπα ἔντονα, ξεχωριστὰ καὶ ξεδιαλυμένα ἔλα τὰ πράματα στὸ δρόμο μου, τὸ χορτάρι, τίς πέτρες, τὴν ἄμμο, τὴ θάλασσα, τὰ νησιά, τὰ δέντρα, τίς ρεματιές, τὰ σπίτια καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Μπήγουνταν μέσα μου οἱ μορφές τους εὐσυνειδήτητα. Στὴν ἀμμουδιά σὲ κάποιο ἔρημο μέρος, τὸ δειλινό, ἕνας σκύλος δάγκανε καὶ ξέσχιζε ἀρπαχτικά σάρκας ἀπὸ ἕνα πτώμα, καὶ δυὸ κοράκια κ' αὐτὰ ἔτρωγαν. Ζύγωσα καὶ εἶδα σκύλου πτώμα. Μόλις πέ-
ρασα κοντὰ, ἡ συντροφιά διαλύθηκε, τὰ δυὸ κοράκια πέταξαν καὶ ὁ σκύλος βλέποντας πῶς ἔχω τὸ μάτι μου ἐπάνω του μὲ κύταξε καλὰ, κατέβασε τὴν οὐρά κ' ἔφυγε. Μήπως ντράπηκε ποὺ τὸν εἶδα νὰ τρώγει τὸν θάνατό του, ἢ μὲ πῆρε γιὰ ἀνταγωνιστὴ στὴν πτωματοφαγία; Ἡ μήπως δὲν μπόρεσε νὰ ὑποφέρει τὴν πάντα παράκληρη ἀνθρώπινη περιέργεια;

Ἐνα χειμωνιάτικο πρωὶ σηκώθηκα μὲ τὸν ἥλιο καὶ κύταξα κατὰ τὴ θάλασσα. Τὸ νησί ἦταν κάτασπρο ὡς κάτω καὶ ἡ ἀμμουδιά ἦταν κι αὐτὴ χιονισμένη. Καὶ εἶδα πρώτη φορά, ἀπὸ τὴ ζεστασιά τοῦ ἡλίου, τὴ θάλασσα ποὺ ἀχνίζε ἡσυχά.

Ἡ ἴδια, μὲ τὴ νοτιά τίς περασμένες ἔριξε καὶ σύντριψε στὰ βράχια τοῦ κάδου ἕνα τρικάταρτο κα-

ράβι καὶ ἐπνίξε τοὺς ἀνθρώπους. Δὲ βρίσκεis λογαριασμὸ μαζὺ τῆς.

Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα ἤκουσα μιὰν ὁμιλία στὸ λιμάνι.

— Τί γίνεται ὁ Κρασιδιώτης;

— Δὲν εἶναι πιά καπετάνιος.

— Γιατί; Δὲν ἔχει πιά καρδιά;

— Τῶχ· τὸ καρδί του, μὰ πίνει καὶ τὸν κά-
νανε ναύτη ἀπὸ καπετάνιο, καὶ βάλαν ἄλλον κα-
πετάνιο.

— Ὅμως ἔχει καλὴ καρδιά ὁ Κρασιδιώτης, εἶνα καὶ παλληκάρι.

— Τί τὰ θές; Ἡ θάλασσα δὲν παίζει.

Βέβαια ἡ θάλασσα δὲν παίζει. Μπορεῖ ὁ Κρα-
σιδιώτης νὰ ἔχει ἄδολη καρδιά καὶ νὰ εἶναι καὶ
παλληκάρι, μὰ ἡ θάλασσα δὲ δέχεται πιωμένους
καπετάνιους· ἅμα βαλθοῦν στὸ ποτό, αὐτὴ τοὺς βά-
ζει στὴ θέση ποὺ τοὺς ταιριάζει καὶ ἀπὸ καπετά-
νιους τοὺς κάνει ναύτες ἢ τοὺς πνίγει μὲ τὸ κα-
ράβι τους. Ἄς ἦταν τόσο αὐστηρὴ καὶ ἀλύγιστη καὶ
ἡ πατρίδα.

Γυρίζοντας ἀπὸ τὰ Κόκκινα Χώματα ποὺ ἐκεῖ
κοντὰ χύνονται στὴ θάλασσα τὰ νερά μιᾶς ρεμα-
τιᾶς, εἶδα βάρκα ψαράδικη ποὺ ζύγωνε στὴ στεριά,
μικρὴ καὶ μυτερὴ στὶς ἄκρες. Ἦτανε δυὸ μέσα καὶ
τραβοῦσαν κουπὶ ἀντίθετα στὸν ἀνεμο τὸ γρεγολε-
δάντη. Μὲ κόπο ἔφτασαν στὸ γιαλὸ καὶ ὁ ἕνας τους
— παιδί ὡς δεκάξη χρονῶν, ξυπόλυτο — πήδηξε ὀξω
βαστώντας τὴν ἄκρη ἐνὸς σκοινιοῦ δεμένου ἀπὸ τὴν
ἄλλη ἄκρη στὴν πλώρη τῆς ψαροπούλας. Μέσα
ἔμεινε καθισμένος ὁ μεγαλύτερος, παλληκάρι ὡς ἐλ-
κοσιτριῶν χρονῶν. Σὰν τ' ἄλογο ζεύτηκε τὸ σκοινὶ
στὸν ὦμο τὸ παιδί καὶ τραβοῦσε τὴ βάρκα ἀντίθετα
σχεδὸν στὸν ἀνεμο καὶ περπατοῦσε γοργὰ κατὰ τὴ
χώρα. Ἐκεῖνος πρὶν ἦταν μέσα, πότε πότε βοηθοῦσε
λίγο μὲ τὸ κουπὶ σπρώχνοντάς το ὡς τὸν πάτο τῆς
ρηχῆς θάλασσας, τὴν ἄμμο. Ἐγὼ ἀπὸ πίσω ἀκο-
λουθοῦσα. Τὸ παιδί πήγαινε κι' ὅλο πήγαινε στὴν
ἔρημη ἀκρογιαλιά καὶ μ' ἀπερνοῦσε στὴ γοργάδα.
Φῶς ἀνοιτιάτικου δειλινοῦ πρὶν βασιλέψει ὁ ἥλιος
φώτιζε τὸ ἀκρογιάλι, τὴν πολιτεία πέρα καὶ τὰ χω-
ράφια ἀλλοῦ κατακόκκινα καὶ ὀργωμένα, ἀλλοῦ
καταπράσινα, μὲ βαλανιδιὰς σκόρπιες ἐδῶ καὶ κεῖ.
Τέλος ἔφτασαν στὸ μέρος ποὺ ἦταν νὰ ρίξουν τὰ
δίχτυα. Τὸ παιδί σταμάτησε, ἀνάσπυρε λιγάκι τὴ
βάρκα στὴν ἄμμο, τὴ στερέωσε μὲ τὸ κουπὶ γιὰ νὰ
μὴν πλαγιάσει, πήδηξε μέσα, ἀρπάξε τὴ λαβὴ μὲ

τὸ νερὸ καὶ ἤπια, ἤπια ὡς ποὺ ξεδίφασε· ὕστερα
κάθισε καὶ τὰ χέρια του κρεμόνταν ἀπὸ τὴν κόυ-
ραση. Ὁ ἄλλος χωρὶς μιλιὰ ἔμενε στὴν ἴδια θέση
καὶ ταμπέλικα ἐτοίμαζε τὰ δίχτυα.

Ἦρθε τὸ καλοκαίρι. Τίποτα δὲ θέλω παρὰ νὰ
τρέχω πεζὸς ἢ καθάλαρξῃς τὰ μεσημέρια στὰ ἔρημα
ἀκρογιάλια. Θάλασσα ἀτίμητη, ἡδονικὴ, γλυκύτατη
καὶ φαρμακωμένη, μαγεύτρα καὶ πλανεύτρα, σὲ
ἀγναντεύω καὶ σὲ ποθῶ, διψᾷ ἔλο μου τὸ κορμί,
λαχταρῶ νὰ πῶς μέσα σου νὰ σβῶσω τὴν ἀσύστη
δίψα μου καὶ νὰ γίνω ἕνα μὲ σένα.

Κοριτσάκια ἔπαιζαν στὴν ἀμμουδιά, κ' ἕνα τους
εἶχε πολὺ ψηλὰ ἀνασηκωμένο τὸ φορεματάκι του
καὶ περπατοῦσε μέσα στὰ νερά ψάχνοντάς γιὰ κο-
χλίδια, καὶ ὕστερα ἀνέβαινε καὶ καθόταν στὸ ξύλινο
γεφυράκι κουνώντας τὰ γραμμένα ποδαράκια του
ἐλεύθερα. Χαιρόταν τὴν ἐλευτεριά του καὶ δὲν ἤξερε
ἀκόμα τὴ ντροπή.

Στὸ μῶλο καθόταν δυὸ παιδιὰ δεκαεσσάρων
ὡς δεκαεπτὰ χρονῶν· τὸ ἕνα, γυμνὸ, κύταζε τὰ
ροῦχα ποὺ ἔδγαλε καὶ σκεπάζτηκε λιγάκι ἔταν περ-
νοῦσα· τὸ ἄλλο γδύνονταν ἀκόμα. Καὶ τῶν δυὸ τὰ
ροῦχα ἦταν παλαιά. Τὸ γυμνὸ παιδί εἶχε ωραίο-
τατο κεφάλι· στρογγυλὸ, μὲ λεπτὴ μύτη καὶ μαῦρα
ἔξυπνα μάτια, στημένο σὲ κορμί λυγρὸ, σχηματι-
σμένο, ψημμένο, σὰν κερένιο. Ἐνοιῶσαν τὰ σώματα
οἱ Ἕλληνες ποὺ τοὺς μάγευε ἡ γύμνια καὶ ἡ ὁμορ-
φία, μὰ τίς παράστανιναν ἔχι μὲ λόγια καὶ οἱ χεῖρες,
παρὰ στὸ μάκρμα ἐπάνω σκαλισμένες τὸ σκληρό,
τὸ ἀλαλο καὶ ζωντανό. Τὸ γυμνὸ ἀγόρι ἦταν ἐφη-
βος· σὲ ἀνάγλυφο ἀρχαῖο, καὶ δὲν τὸ ἤξερε.

Μὲ τρικυμία ταξιδεύω πρὸς κάποιον τόπο, φυ-
σομανᾷ ὁ βορρῆς καὶ ἀρρισμένες εἶναι οἱ κορφές
τῶν κυμάτων. Στὸ κατὰστρομα περπατῶ καὶ βλέπω
ἡσυχά τὴν αἰώνια θάλασσα καὶ σχεδὸν μὲ παίρνει
ὁ ἄγριος ὁ βορρῆς καὶ λάμπει ἕνα ἄστρο. Εἶμαι
καὶ γὼ ἕνα ὃν σὰν τὰ ἄλλα, ἴσως μὲ τὸ ἄστρο, μὲ
τὴ θάλασσα καὶ μὲ τὸν ἀέρα, μοναχικὸς σὰν κι'
αὐτὰ, ἐλεύθερος καὶ νικητής. Τίποτα δὲ φοβοῦμαι
καὶ τίποτε δὲ βαρύνει ἐπάνω μου. Χορεύω στὸ κα-
τὰστρομα γελώντας ἐπειδὴ χορεύουν γελώντας καὶ
τὰ κύματα. Τρελλάθηκε ἡ θάλασσα, τρελλάθηκε
καὶ γὼ. Καὶ γὼ σήμερα νίκησα τὴ θάλασσα. Ἐνα
δειλινὸ πέρασε τὸ πλοῖο μου ἀνάμεσα στὰ γινώριμα
νησιά. Πέρα στὸ συννεφιασμένον οὐρανὸ μέλις δι-
κρίνεται ἕνα σκαταδιασμένο νησί ποὺ τὸ γυροῖζω.
Ἄ, καὶ νὰ ἦμουν ἐκεῖ πάνω!

νου ἀπάνω στὸ χῶμα του — ποῖός ξέρεi — τέτοια μέ-
τωπα τολμηρὰ καὶ βαθυστόχαστα μὲ φλόγα ποὺ
καίει καὶ μὲ φῶς συνάμα ποὺ ὀδηγεῖ. Ποῖός ξέρεi;
Περιμένει. Ἐναν αἰῶνα τώρα κοίτεται καὶ περι-
μένει.

II.

Ὁ ρήτορας πάντα τὴ μέρα ἐκεῖνη τρέχει ἀπὸ
τοὺς πρώτους στὸ νεκροταφεῖο, κυκλοπεριζωμένος
ἀπὸ τοὺς φίλους του, ποὺ τότε συνεπαίρνουνε δά
ὅλοι καὶ τὸν περπατοῦνε καὶ στριφογυρίζουν γύρω
του καὶ μιλοῦνε ὅλοι μαζί, καὶ τοῦ δίνουνε κουρά-
γιο: «Σώπα καὶ δὲν εἶναι τίποτα! Σώπα καὶ μὴ
φοβάσαι!» Κι αὐτὸς κοιτοστέκεται καὶ λέει: «Δὲ
μὲ μέλει, ξέρετε, μὰ καθόλου! Μόνο ποὺ δὲν εἶχα
καρὸ νὰ ἐτοιμασθῶ. Χτὶς μόνο μοῦ τόπανε!

Κι αὐτὸς τόξερε τώρα καὶ τρεῖς μῆνες καὶ τότε
σύντασε ἀπὸ τότε τὸ λόγο, κ' εἶναι ξεροκοκκινι-
σμένα τὰ μάτια του καὶ τότε τσοῦζουνε ἀπὸ τὴν
πολλὴν ἀγρύπνια. «Ἄ! τί λές, ἀδερφέ; ἐσὺ τώρα
νὰ δειλιάζεις!» καὶ τότε σέρνουνε πάλι σὰν προβα-
τάκι, ποὺ τὸ πάνε νὰ τὸ σφάζουνε κι αὐτὸ τὸ κα-
ταλαβαίνει καὶ τεντώνει τὰ μπροστινά του ποδα-

ράκια, βαριοπατώντας τα σ' ἡ γῆς, κι ἀντιστέκεται
καὶ μπήχνει τίς φωνές.

Φέτο μόνο γιὰ πρώτη φορά, ὁ ρήτορας δὲν εἶ-
τανε μαζί τους καὶ ἀργοῦσε νὰ φανεῖ. Εἶχανε ὅλοι
τώρα περικυκλώσει τὸ μνημα τοῦ Κοραῖ καὶ τότε
περιμένανε μ' ἀκόμα νὰ προβάλεi.

— Θάρθει μὲ τὴ μαϊτρέσσα του. Εἶπε καὶ
ποῖος ἀψηλός, ξεστυλιωμένος κρεμανταλὰς χαμογε-
λώντας μὲ κακίκα.

— Μαϊτρέσσα του εἶναι; εἰ! κ' ἐμένα μοῦ
εἶπανε πῶς εἶναι ἀδερφὴ του! Εἶπε ἕνα παιδί χαζὸ
καὶ καλοθρεμένο μὲ πρησμένα τὰ μάτια του ἀπὸ
τὸν πολὺ ὕπνο! Θαρροῦσε πῶς τὸ εἶχανε δαγκώσει
σφήκες.

— Εἶδα· ἀλήθεια τί ὁμορφὴ ποὺ εἶναι καὶ τί
σεμνὴ; Σὰ φραγκοπαναγιά.

— Σεμνὴ αὐτὴ! Σεφώνισε πειραχτικά ἕνας
κομψὸς καλοχτενισμένος γυναικάκιος Δὲν Ζουὰν ἀπὸ
κείνους ποὺ κρατοῦνε καθρεφτάκι καὶ χτενάκι στὴν
τσέπη τους καὶ στίκουνται οἱ καθὲ γωνιά τοῦ δρό-
μου καὶ διορθώνουν τὸ μουστάκι τους καὶ τὰ φρύδια
καὶ δαγκώνουν τὰ χεῖλιά τους νὰ κοκκινίσουν, καὶ
λένε πῶς ὅλες οἱ τίμιες γυναῖκες εἶναι ἐρωμένες
τους. Σεμνὴ αὐτὴ; ἡ Χρυσούλα; μμ... Μπορεῖ!

Καὶ γέλασε γέλοιο βαρυσήμαντο ποὺ ἔλεγε φανερά
καὶ ἔαστερα: Ποῦ νὰ ξέρατε, καημένοι, αὐτὴ ἡ
σεμνὴ, ποὺ κάθεστε καὶ λέτε, μὲ κουνιγοῦσε μῆνες
καὶ μῆνες, ὥστ' οὐ τὴ λυπήθηκα ἐπιτέλους καὶ τῆς
παράδοθ'κα. Ἀπόψε μάλιστα στὶς 8 παρὰ τέταρτο
ἔχουμε ραντεβού.

— Καὶ τὸ γεροντάκι ποὺ σέρνει πάντα μαζί
τῆς; ρώτησε τὸ καλὸ παιδάκι ἀνοιγόντας τὰ μα-
τάκια του.

— Ἄ! αὐτὸς δὲ μὴν τὰ ρωτᾷς! Τένε λένε
Γοργία Προγονόπληχτο. Γιώργης δηλ. μὰ τοῦ φαι-
νότανε χυδαῖο καὶ τόκαμε Γοργία. Εἶτανε καθηγη-
τὴς στὴν Ἀθήνα καὶ τώρα τοῦ κόλλησε μανία νὰ
κᾶμει μιὰν ἐκδοσὴ τέλεια τοῦ Σοφοκλῆ κ' ἤρθε δῶ
τώρα καὶ τρεῖς χρόνια καὶ μελετᾷ καὶ γράφει! Εἶπε
μονορούφι κι ἀπαγγελτὰ ὁ βιβλιοθηκᾶριος, ἕνας ποὺ
τὰ ἤξερεν ὅλα, μακράζης, μὲ μικρὸ μικρὸ κοκκαλιά-
ρικο κεφαλάκι, μὲ πελώρια δόντια καὶ χρυσὰ γυα-
λιά, μὲ πλατιά πανταλόνια, σὰ ναύτη, ποὺ φουσκώ-
νανε ὅταν φυσῶτεν ἀνεμος κι ὡς περνοῦσαν ἀπὸ
μπροστά σου ἕνας τρόμος σ' ἔπανε κοιτάζοντάς
τονε, γιατί φοβοῦσαν μὴν τον ἀναποδογυρίσει καὶ
τὸν πάρει ὁ ἀέρας.

— Οὐ κακίμει! Τί μελετᾷ καὶ γράφει! Πή-

Με καλοκαιρία ξαναπέρασε το πλοίο μου από τα ίδια τα νησιά και το νησί αυτό που το είδα σκοταδιασμένο το χειμώνα, το δέρονουν άπιαστα τώρα ε θαλασσινός αέρας και τα νερά, το λούζει ο ήλιος και στο λιβάρισμα ίσκιόνονται οι ρηματιές και φωτίζονται οι ξερές οι ράχες, μενεξεδένιες. Λαχταρεί πάλε η ψυχή μου να πάει κοντά στο νησί και να το χαϊδέψει. Λαχταρώ την πρώτη ώρα που θα πατήσω το πόδι μου στο νησί, και την πρώτη στιγμή που, λαφύρατα θα θύμηση, θα μου έρθει η μυρωδιά των χορταριών του και του χώματος.

Και είναι το νησί ζωντανός βράχος ζωσμένος από πολλή θάλασσα.

(Ακολουθεί)

ΙΔΑΣ

ΑΡΙΣΤΗ ΕΦΙΛΑΙΩΤΗ

ΠΑΛΙΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

ΠΕΡΙ ΕΧΟΜΕΝΑ: Από λόγια — Χορός ξενιτεμένων — Τραγούδι του αργολειού — Τραγούδι της Ταβέρνας — Πατινάδα — Από τη μάνα το μωρό — Μια πέριδα — Μάννα και κόρη — Ήθελα νύμει — Νύχτα πλανώνται.

ΣΜΥΡΝΕ ΓΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ: Στη βάρκα — Πές μου γιατί — Τα μάτια σου είναι θάλασσα — Μια κοπέλλα κατεβαίνει — Βγήκα να μάθω — Μες στ'ωρο περιβόλι μας.

ΑΛΛΑ ΠΙΝΗΜΑΤΑ: Ο καθρέφτης του Πόρου μου — Στην Κρήτη — Ονειρο — Η τρέλλη — Ο κόσμος — Σε είκοσι — Σε τριανταφύλλο — Στην Έξα-δέσφη μου Ε. — Στης Έρεσος τα χαλάσματα — Της Ρόδος το ξεφτέρι — Σε δλωνιστική μηχανή — Σε κόρη — Γνώση και τρέλλα — Στο γάμο του φίλου Π. Pernot

ΣΟΝΕΤΤΑ: Πρόλογος — Αστέρια — Κόρη — Φιλία — Πατρίδα — Κακία — Υπνος.

ΑΠΟ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ: Τα νησιά της Ελλάδας — Στον Κορυδαλό — Το σύννεφο — Η άθυμία του Διαβόλου — Το Νανού.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ: Από παλιά σονέττα — Διαγοτρεφόντο — Άλλο — Επίγραμμα — Ξέρω μια κόρη.

ΠΟΥΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΔΡ. 2 ΚΑΙ ΔΡ. 2 1/2 ΓΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

λαίνε ότι έχω θές να τότε βρεις να χάσει μπροστά στην Αφροδίτη της Μήλου στο Λουβρό, γλυκολάλησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου, κομψότατος κύριος με ξαφρισμένο αναιμικό φεγγαροπόσωπο, με φράκο, κλάκ, λουστρίνι παπούτσι, ξουρισμένο μoustaki. Έτσι είναι όλοι οι άριστοκράτες και τα γκαρσόνια των μεγάλων ξενοδοχείων.

— Και λένε μάλιστα πως με τη Χρυσούλα.. μισόειπε χαμογελώντας ένας με μούτρα χαρτοπαίχτη, βουλιαγμένα κι ακάθαρτα.

— Ου καμήνε, σόπα! είπα πάλι ο Πρόεδρος θέλοντας να κεντήσει το φιλότιμο του άλλου και να πει περισσότερα.

— Σιγά, να μην κακολογήσουμε το κορίτσι και βγει τ'ονόμα του. Δεν ξέρω η τον κόσμο παίζετε. Αύτη, βρέ μάτια μου, σου είναι ένα σιγανό ποτάμι που ψηλά τα ρούχα σου.

— Για ναρθαι αυτή από την Αθήνα εδώ, πέρα ξοπίσω από τον λυκαπνητικό της, βάλτε με το νού σας τί ράτσας θάνα. Δεν ξεπορτίζει έτσι εύκολα ένα κορίτσι τιμημένο, έκαμε ο βιβλιοθηκάριος, που δεν έχωνε τον Ορίστη την ημέρα εκείνη γιατί θάβγαζε λόγο.

— Μην το πεις αυτό, έκαμε πάλι υποκριτικά

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΜΗ

Για την Αθήνα Δρ. 5. — Για τις Έπαρχίες Δρ.

Για το Εξωτερικό Δρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρέμνες 2 Δρ. την τριμηνία συνδρομές.

Κανένας δε γράφεται συνδρομητής α δε στείλει μπροστ τη συνδρομή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

Τα περασμένα φύλλα του Νουμά πουλιούνται στο γραφείο μας στη διπλή τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κιάκια (Σύνταγμα, Όμόνοια Έθν. Τράπεζα Υπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιδρομου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός Υπόγειου Σιδηρόδρομου Όμόνοια), στο κιάκι Γιαννοπούλου (Χαυτεία), στα βιβλιοπωλεία «Εστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πραχτορεία των Έφημερίδων, στον Πύργο στο βιβλιοπω-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Χτες και σήμερα — Ο Διάδοχος — Η ούρα του ποντικιού — Η λευτεριά μας — Πολιτικοί μπεμπέδες — Πάτρα, Κέρκυρα.

ΠΩΣ άλλαξαν τα πράματα! Δώ κ' έβγα χρόνια ο καθηγητής κ. Γ. Χατζηδάκης μας κατήγγελε στο Πανελλήνιο για προδότες γιατί φώναζε πως δεν έχουμε στρατό, στόλο, Παιδεία, Δικαιοσύνη, τίποτα, τίποτα, και γιατί ο κ. Ντίντριχ, κρίνοντας στη «Literarisches Centralblatt» της Λειψίας το έργο του «Νουμά», αναγνώριζε για σωστά κι αληθινά όσα γράφαμε.

Σήμερα, ύστερα δηλ. από έβγα χρόνια, ο κ. Χατζηδάκης, καθώς και δα' οι Ρωμιοί, είναι έτοιμος ναποκαλέσει προδότη και να τον πετροβολήσει εκείνον που θάποκοιτήσει να πει πως έχουμε τίποτα, και το παραμικρότερο, απ' όσα σήμερα όλοι μας πιά είδαμε πως δεν έχουμε.

Και να, σε τί διαφέρουμε έμεις, οι χτεσινοί προδότες, από τους άλλους, τους χτεσινούς πατριώτες. Έμεις είδαμε το μαχαίρι απ' τη στιγμή που μπήχτηκε στη σάρκα μας. Οι άλλοι καρτερούσαν ναν το νιώσουνε στο κόκαλο.

ΟΣΟ για τους άλλους πρίγκιπες δεν ξέρουμε. Για το Διάδοχο όμως, κανείς δεν μπορεί ναν το άρνηθεί πως αγά-

ο Πρόεδρος. Μπορεί και να τον αγαπούσε στάληθεια τον Αστεριάδη ποιος ξέρει!

— Μάλιστα τον αγαπούσε! Πετάχτηκε άρμα τωμένος ο Δόν Ζουάν, που του είτανε βιβλίο άνοιχτό ο γυναικίος χαρχητήρας. Τον αγαπούσε! Έτσι αγαπούνε όλες τους... Σεγελιέται κανένας και τους χαμογελά και βρίσκει το μπελά του για όλη του τη ζωή ύστερα. Ποιος ξέρει κι αύτηνης έδω τα καμώματά της, και τώρα δε σηκώνει μάτια να δει κανένα. Μ' αλήθεια δε μου λέτε τί πράμα είναι κι αυτός ο Ορίστης Αστεριάδης που θα μάς βγάλει σήμερα λόγο; Πρόστεσε διορθώνοντας τα μαλλιά του.

Μιά όχλαλοή από ακάθαρτες φωνές ύψώθηκε. Σα νάρηξε κανείς μια πέτρα μέσα σε λασπωμένα νερά όπου κοίτουσαν χιλιάδες βατράχοι.

— Ήλιος; με περιεφαιλά! Είπε κάποιος με μαλλιά σγουρά φουσκωτά, σα μαλλιά κουρέα η χασάπη με μια μυτίτσα σουδερή κι άκασηκωμένη, σα να μυρίζανε πάντα.

— Ένας ποιητάκος που θαρρεί πως είναι μεγλοφύτα!

— Σπουδαζει πρωθυπουργός! χχχχχ! ψευτο γέλασε κείνος που είχε τ' ασιδέρωτα μούτρα.

πησε το στρατό και πως δουλεψε καλόνειδητα γι' αυτόνε.

Όσο και το ναναι δυσανεστημένοι οι αξιωματικοί με τη διοίκησή του δεν το βρίσκουμε άδικιολόγητο. Λογιάστε πως γύρωθε του, όπως γύρω σε κάθε πρόσωπο έπίσημο, χαμωπερνότανε μια κλίκα. Και κάθε τέτια κλίκα κοιτάζει πάντα να κάνει τις δουλίτσες της και να σπέρνει δεξόφερβα αντίπαλους. Και τις άμαρτες της κάθε τέτιας κλίκας τις πλερώνει πάντα ο άρχηγός.

Μήπως η κλίκα δε χαντάκωσε και το μακαρίτη Τρικούπη;

ΓΡΑΦΟΥΝΕ και λένε πολλοί τούτες τις μέρες ισουλόγιατα:

— Αυτό να μη γίνει γιατί είναι αντιδυσαναγματικό. Αν εκείνο γίνει παραβιάζεται το Σύνταγμα. Κτλ.

Βρισκόμαστε σ' επανάσταση και μιλάμε για Σύνταγμα! Έπανε δηλ. άλάκαιρος ο ποντικός μές στο λάδι και τρέμουμε μήπως λαδωθεί ή ούρα του!

Γιατί το πολυθρόνιτο Σύνταγμα μας σήμερα δεν μπορεί ναχει μεγαλύτερη αξία από την ούρα του ποντικού.

ΚΑΠΙΟΣ Ρωμίος (μπορεί να μην είναι και προδότης) βλέποντας τα ξένα πολεμικά καράδια να μαζώνονται στο Φάληρο, έκαμε την ακόλουθη εκτίψη κ' είχε μάλιστα την άδιαντροπία να την πει και στους φίλους του:

— Ονειρεύομαι μια γλήγορη και δυνατή άναμπαμπούλα. Μά μια τόσο δυνατή άναμπαμπούλα, ένα τέτιο άλύπητο μακαλειό, που ναναγκατιούνε οι ξίνοι, οι Έγγλέζοι λ. χ., να βγάλουνε στη στεριά πεζοναύτες, να μάς πάρουνε για Φελλίχους και να μάς καλοκαθίσουνε στο σέρκο. Μοναχά κάτω από μια Εύρωπαϊκή άύναμη ύπάρχει κάπια έλπίδα ναλλάξουμε και να σωθούμε.

— Μα η λευτεριά μας τί γίνεται τότε; του παρατηρήσανε οι φίλοι του.

— Η λευτεριά μας; άποκρίθηκε γελώντας στανικά. Ποιά λευτεριά μας; Και την απολάψαμε έμεις ποτέ αύτη τη λευτεριά; Πότε ραγιάδες του ένός μεγαλοκαματάρχη, πότε του άλλου. Και να σας πω την αλήθεια, νιώθω πως πάντα πιο λεύτερος θάμαι κάτω από τον Έγγλέζο παρά κάτω από τον Μπουφιή κι από κάθε άλλον πολιτικό καλιτονεκέ.

Ήθελε δηλ. να πει ο άθρωπος πως για το σημερινό Ρωμιο κατάντησε άλαφρότερος ο ξένος ζυγός από τον Έλληνικό ζυγό.

ΙΣΤΟΡΙΚΩΤΑΤΟ. Κίποις σημερινός Υπουργός παρπονιότανε σε φίλους του πως δεν άποκατάει να διορίσει κλητήρες στο Υπουργείο του δυ άθρωπους του σπιτιού του.

— Αν κάνω, έλεγε, πως τους διορίζω, θα βάλουν τις φωνές οι καπετανέοι και ποιος έχει άρεξη ναν τους άκουει!

— Δίνει έφέτο έξετάσεις στη φιλοσοφία και έτοιμάζει για αίνέσιμη διατριβή ένα έργο που το επιγράφει «Καινή Διαθήκη». Θέλει ν' άνατρεψει το σημερινό σύστημα του κόσμου και κηρύχνει δική του θρησκεία.

Και γελούσανε, χχαννίζανε, κάμανε ένα κύκλο στενό γύρω στην τάφο του Κοραή, καθένας τους ήθελε να μιλήσει κι αυτός, να κοροϊδέψει, να βρείσει, να ξεσπάσει. Τα μάτια του γυαλίζανε από τη βαθεία άπόλαψη του κακού.

— Μιλεί όμως ώραία, γλυκομισόειπε ο Πρόεδρος με την έλπίδα πως θα του άποδείξουν οι άλλοι πως φανερό πως μήτε αυτό το χάρισμα δεν έχει και ν' άλαφρώσει ο άθρωπος.

— Τί ώραία! Μεγάλα λόγια που τα κλέφτει άδιάντροπα απ' έδω κι από κει, από τα βιβλία που διαβάζει! φώναξε ο βιβλιοθηκάριος έξω φρενών κυνώντας το φιδόμυαλο κεφάλι του άπάνω στο μακρουλό, σα σπίζτο, λαϊμό του. Άφούτου διορίστηκε βιβλιοθηκάριος του Συλλόγου δεν μπορούσε πιά να ύποφέρει κανέναν άλλο να μιλεί για φιλολογία, φιλοσοφία, έπιστήμη, για το κάθε τι τέλος πάντων που γράφουνε τα βιβλία. Του φαινότανε πως πηδούσανε το φρέχτη κ' έμπαίνε στα ύποστατικά του.

Φυσικά. Για τέτοιους πολιτικούς μπεμπέδες χρειάζονταν μια γκουβερνάντα σαν τον κ. Ζορμπά και το «Στρ. Σύνδεσμο» νάν του; Ξυλίζει τα χέρια όταν κάνουν άταχτα.

★

Η ΥΠΟΔΟΧΗ ποδών στο Διάδοχο στην Πάτρα και στην Κέρκυρα πολύ θα μας συγκινοῦσε ἂν εἶταν αὐθόρμητη, καθὼς τὴν εἶπαν. Μὰ φοβούμεστε πὼς δὲν εἶτανε τίττα. Φοβούμεστε πὼς καὶ στὸ ζήτημ' αὐτό, τὸ τόσο νεταλικάτο, φέρθηκε πάλι ἀχρεϊστάτα καὶ ὀργίσατο ἡ κομματικὴ πολιτικὴ. Καὶ ὅταν ὀργιάζει αὐτὴ ἡ ξετραχηλωμένη μανιάδα δὲ λογαριάζει καθόλου σὲ τί συρροὲς μπορεῖ νὰ ρήξει τὸν τόπο καὶ ποιοὺς καὶ πόσους θὰ πάρει στὸ λαιμό της γιὰ νὰ κάνει τὰ χέρια της.

ΣΤΡΑΤΟ, ΜΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΑΧΟΥΣ

Ξανασάναμε λίγο μὲ τὸ κίνημα τῶν ἀξιοματικών. Πήραμε ἐλπίδες πὼς θὰ ξελευτερωθούμε ἀπὸ τὸ βοῦρκο τῆς βουλευτοκρατίας, ὅπου βουτηγμένοι σπαράζαμε. Ξανοίξαμε κάποιο φῶς, ὅς εἶναι καὶ μακρινό, καὶ χαϊρούμαστε πού βλέπουμε τὰ κόμματα τάχατι νὰ λουφάζουνε καὶ τὸν ἀγνὸ Ἕλληνα μὲτα καὶ ἔξω νὰ συσσωματώνεται τριγύρω στοὺς ἀξιοματικούς.

Βέβαια πρᾶγματα τρανά, σὰν πού ποθοῦμε, δὲν περιμένουμε νὰ γίνουμε ἀμέσως κιάλας στὴν Πολιτεία καὶ στὴν Κοινωνία οὔτε καὶ θάμα μεταμόρφωσης ἀπὸ μιὰ μέρα σ' ἄλλη σὲ πρόσωπα καὶ πράγματα, γιὰ νάχουμε δικαιοσύνη καθὼς θέμε καὶ ἀσφάλεια καὶ ἐκπαίδευση καὶ προκοπὴ γεωργικὴ, βιομηχανικὴ καὶ ναυτιλιακὴ καὶ τοὺς πολίτες ὅλους μὲ ἀρχὲς καὶ μὲ καρδιά καὶ γυμνασμένους στρατιωτικά. Καὶ στὴν Ἐθνὸσυνέλευση ἂν καταστήσουμε, ὅπως θένε νὰ ποῦνε μερικοί, πάλι μικρὲς πνοὲς μονάχα θὲ νὰ νοιώσουμε γερῆς δημιουργίας, ἴσως καὶ ὄχι ἄλλο ἀπὸ μπαλώματα, ὅπως τὸ εἶπαμε καὶ χρόνια πρὶν. Λοιπὸν δὲν περιμένουμε μεγάλια πράγματα ἀμέσως κιάλας. Οὔτε καὶ τὸνερό μας εἶτανε νὰ κρεμαστοῦμε στὸ τρατό, γιὰ νὰ μᾶς βγάλῃ ἀπὸ τὰ σίδερα καὶ τὴ ντροπὴ καὶ τὴν ταπεινώση τῆς ἐθνικῆς. Ὅμως, σὰν πού ὁ πνιγμένος, λένε, πιάνεται ἀπ' τὰ μαλλιά του, ἔτσι καὶ ἐμεῖς ἀπ' τὸ στρατό. Χαϊρότερα νὰ καταστήσουμε ἀδύνατο. Καλύτερα, ἐλπίζουμε μὲ τοὺς ἀξιοματικούς τίμιους ὡς τὸ τέλος, πρόνιμους καὶ πατριώτες φιλελεύθερους.

Σκοπὸ δὲν ἔχω νὰ φιλολογήσω κρίνοντας τὸ κίνημα καὶ μιλώντας γιὰ τὰ μίσχ τῆς διόρθωσης.

— «Α! καὶ ἐγὼ νόμιζα! φώναξαν μερικοὶ ἄλλοι φρωμένοι.

— «Α καημένοι! Ἦνας Δὸν Κιχώτης μὲ χάρτινες αἰσθηματολογικὲς περικεφαλαίες. Ἦνας ζυζίκης, ἕνας φοροπερήφανος. Φαντάσου, κύριε, νὰ κλειέται ὁλημέρα στὸ γραφεῖο του καὶ νὰ μὴν καταδέχεται νὰ πατεῖ τὴ ἐξοχότητά του στὸ καφενεῖο καὶ νὰ πηγαίνει ὅπου πάνε οἱ ἄνθρωποι. Ποῦ νὰ μᾶς καταδεχτεῖ! Καὶ τώρα πὼς καὶ εἶτανε νάρθει ἐδῶ πέρα καὶ νὰ βγάλει λόγο!

— Κακομοίρη Κοραῖ, πού κατάντησε!

— Πὼς θὰ τόνε βαστάξουμε τόση ὥρα νὰ φανταρνέται! Πὼς θὰ τόνε βαστάξουμε!

— Ναί, γιατί θὰ κάθωμαι θαρρεῖς νὰ τόνε περιμένω τὸ πολὺ 10 λεπτά τῆς ὥρας καὶ ἔπειτα... πόδια βοηθάτε μου. Ὅχι, θὰ κάθωμαι νὰ χάνω τὴν ὥρα μου νὰ τὸν ἀκούω.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη φανήκανε ἀπὸ τὴν ἄκρη τῆς δειντροστοιχίας νέρχονται βιαστικοὶ ὁ Ὁρέστης καὶ ἡ Χρυσούλα, ἀκουμπισμένη ἀλαφρὰ στὸ μπράτσο τοῦ Γοργία. Ὁ Ὁρέστης πῆγαινε μπροστὰ ἀψηλός, ὠραῖος, χαρούμενος. Ὅτι προπάντων ἔκανεν ἐντύπωση σ' αὐτὸν τὸν νέον εἶσανε τὰ μάτια του τὰ μεγάλα τ' ἀναμένα ἀνάμεσα στὴ χλωμάδα τοῦ προ-

ὑποθέτω πὼς ἡ ἀμεσώτερη ἀνάγκη, στρατοῦ ἀρκετοῦ καὶ σκόλου, μπορεῖ νὰ θεραπευτῇ, φτάνει νὰ ἐπιμένουμε στὸ κυνηγίσμα τῆς περιττῆς σαπίλας σ' ὅλα τὰ ὑπουργεῖα—περιττὰ πρᾶματα πάρα πολλὰ πρέπει νὰ θεωρηθοῦν γιὰ κράτος φτωχὸ καὶ ταπεινὸ—καὶ στὴ φορολογία τῆς πλουτοκρατίας. Καὶ θέλω τώρα νὰ δείξω πὼς παρὰλληλα μὲ τὸ στρατὸ πρέπει καὶ φίλους καὶ συμμάχους νὰ δημιουργήσουμε. Ὁ στρατὸς μᾶς εἶναι ἀπαραίτητος, γιὰ νὰ μὴ μᾶς κλωτσοπακοῦν καὶ νὰ μᾶς λογαριάζουνε. Ὅμως δὲν τὸ πιστεύω μὲ τὸ στρατὸ μονάχα νὰ βροῦμε πέρα ἐκεῖ πού θέμε, ἔτσι ἀπομονωμένοι καὶ ἀφιλοὶ πού εἴμαστε. Καὶ ἄλλοι, ἀντίζηλοι, ἔχουν στρατό, καὶ τί θὰ γίνῃ, ὅταν βγοῦν καὶ αὐτοὶ στὴ μέση; Ἡ τί θὰ κάνουμε, ἂν μᾶς τὰ δέσουν οἱ τρανοὶ τὰ χέρια; Ἡ Βουλγαρία τέλειωσε τὸ ζήτημά της μὲ τὸ στρατὸ της, μὰ καὶ ἀκουμπώντας στὴν Αὐστρία. Ἄν οἱ στραβοὶ πολιτικοὶ μας εἶχαν τὴν ἱκανότη καὶ τὴν πρόνοια νὰ ἐνωθύνε τότε στὴν ἴδια συμμαχία, τὰ βάσανα τῆς Κρήτης θάτανε τελειωμένα καὶ μὲ μισὸ στρατό. Ἀπκράιτο λοιπὸν τὸ ἕνα, μὰ καὶ τὸ ἄλλο ἀπαραίτητο, καὶ μάλιστα ἀφοῦ δὲν ἔχουμε μονάχα γιὰ τὴν Κρήτη νὰ νοιαστοῦμε, μὰ καὶ γιὰ τὰ ἑκατομμύρια ψυχὲς πού περθεύονται μὴν ξέροντας πού νάκουμπήσουν, γιὰ νὰ σωθοῦν ἀπ' τῶν καινούριων Χαλκιδῶν τὴν τυραννία.

Ἄν εἶταν μπορετὸ ν' ἀλλάζουμε οἱ Τούρκοι τὸ φυσικὸ τους καὶ νὰ νοιώσουν ἀπὸ λευτεριά καὶ ἀνθρωπισμό, θάταν αὐτοὶ οἱ φυσικώτεροί μας σύμμαχοι. Ἀφοῦ τὸ δείχνουν πὼς δὲν εἶναι τέτιο πρᾶμα μπορετὸ, τότε καὶ ἐμεῖς, ἀντὶ νὰ ζητιανεύουμε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπὸ τίς κυβερνήσεις τῶν ἀσυνείδητων καὶ ἀπάνθρωπων—θυμηθῆτε τὸ φέρσιμό τους στὶς σφαγὲς τῶν Ἀδάνων—κεφαλαιούχων καὶ μπακάληδων, δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ ἐνωθούμε μὲ τοὺς γύρω μας ἑθνοὺς τῶν Τούρκων, γιὰ νὰ ξεμπερδεύουμε καὶ νὰ μὴν καμπερώνουμε ἀκόμη 4—5 ἑκατομμύρια αἰσχροὺς καὶ ἀπολίτιστους βάρβαρους Ὀσμανλῆδες νὰ κατατυραννοῦν καὶ νὰ τροφικοκρατοῦνε πενταπλάσιό τους πληθυσμό. Ἡ μόνη δυσκολία βρίσκεται στὴ συνεννόησή μας ὡς πρὸς τὴ Μακεδονία. Ἀς πᾶψουμε καὶ ἐμεῖς καὶ ἐκεῖνοι νὰ τὴν θέμε ἀλάκαιρη καὶ θὰ λυθῇ ὁ κόμπος. Κι ἀκόμη ὅς ξεχάσουμε μερικὲς πίκρες πού μᾶς πότισαν καὶ μερικὰ φερσίματά τους βάρβαροι. Ἀς ποῦμε πὼς ἐρταίξαμε καὶ ἐμεῖς. Ἀς λείψῃ ὁ σωβινισμὸς καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ ὅς δώσουμε τὰ

χέρια. Ἕλληνες, Βούλγαροι, Σέρβοι, Μαυροβουνιώτες καὶ ἄλλοι βορειότεροι ἔχουμε δεσμὸ πού μᾶς ἐνώνει. Δουλέψαμε μαζὶ κάτω ἀπ' τὸ ζυγὸ τοῦ Τούρκου. Ἀς δώσουμε τὰ χέρια γιὰ νὰ λευτερώσουμε τοὺς ἀποδέλοιπους, νὰ διώξουμε τὸν τύραννο. Ἄν εἶναι δύσκολο νὰ συνεννοηθοῦμε στὴς κληρονομιάς τῆ μοιρασιά, ὅς μείνῃ ὑστερὸν τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ ὅς συμφωνηθῇ μόνον συγκατοχή. Πρῶτα νὰ λευτερώσουμε τοὺς σκλάβους. Καὶ τοὺς ἄλλοις τοὺς μας, Ἀρβανίτες, Κούρδους καὶ Ἀράβηδες καὶ Ἀρμένηδες, ὅς τοὺς καλέσουμε σὲ ἀνεξαρτησία. Αὐτὸς εἶν' ὁ ἴσιος δρόμος καὶ πολὺ χάρις σὰν εἶδα σήμερα ἕνα τηλεγράφημα πὼς τὸ Ἑλληνικὸ Πανεπιστήμιο θὰ λάβῃ μέρος στὸ Βελκανικὸ συνέδριο. Ἀς μὴ λησμονοῦμε οἱ Ἕλληνες τί πάθαμε στὸ 78 ἀκούοντας τίς συμβουλὲς τῶν Ἑγγλέων Ἑβραίων. Θὰ εἶχαμ' ἀπὸ τότε μεγάλο μέρος τῆς κληρονομιάς μας, ἂν ἐπηγίναμε μὲ τοὺς παλιούς καὶ φυσικοὺς συμμάχους μας, ἰσότητοι βέβαια καὶ μ' ἀνέρια τὴν ὑπόστασή μας. Καὶ τώρα πάλι μᾶς κλοῦν ἐκεῖνοι, ὅπως φαίνεται. Ἀκούστε το πὼς τελειώνει ἕνα ἄρθρο ποῦχε τίς προάλλες μὲ τὸν τίτλο «Νεοτουρκικὸς ἐκδικισμὸς» ἕνα φύλλο τῆς Πετρούπολης, ὁ «Ρωσικὸς Λόγος», ὅργανο τοῦ Ρωσικοῦ Συνδίσμου:

«Ἄν οἱ Ἕλληνες ἐπιθυμοῦν νὰ πάρουνε τὸ δρόμο αὐτὸ καὶ νὰ ἐνώσουνε τὴν τύχη τους μὲ τὴν Ρωσσία, θάναί γιὰ μᾶς πολῦτιμοι σύμμαχοι καὶ ἐπιθυμητοὶ. Ἡ Ρωσσία πάντα θέλησε νὰ φέρνεται ἀδερφικὰ στοὺς Ἕλληνες, καὶ ἡ ρωσσοφοβία μεγάλου τους μέρους πάντα πολὺ τὸν λύπησε τὸ ρωσικὸ λαό. Ἄν οἱ Ἕλληνες ἀναγνωρίζοντας τὸ σφάλμα τους ἀπαρνηθοῦν τὴν ψεύτικη πολιτικὴ πού κράτησαν ὡς τώρα, ἡ Ρωσσία θὰ τοὺς γίνῃ βοηθὸς πανίσχυρος, καὶ ἡ τουρκοφιλία μερικῶν Ρώσων διπλωματῶν δὲ θάξῃ καμμιὰ δύναμη μπροστὰ στὴ νέα τούτη φάση τοῦ ἀνατολικοῦ ζητημάτου.

Ἡ τέτια διὰς τροπὴ τῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδας δὲν πρέπει νάναί τῆς στιγμῆς τους.

Ἡ δὲ δρόμος τούτος εἶναι γιὰ τοὺς Ἕλληνες ἡ ἀσφαλέστερη καὶ ἡ καλύτερη πολιτικὴ. Σ' αὐτὸ τὸ δρόμο ἀδερφικὰ προσκαλοῦμε τὴν ταπεινωμένη καὶ ὑβρισμένη Ἑλλάδα. Εἶθε νάκουστῇ ἡ φιλικὴ μας φωνή.»

Τὸ ξεναλίσω καὶ ἐγὼ πὼς εἶν' αὐτὸς ὁ ἴσιος δρόμος. Θέμε στρατό, μὰ καὶ φίλους καὶ συμμάχους, καὶ τέτιους ὄχι ψεύτικους καὶ σδοῦρες, τῆς στιγμῆς, μὰ σταθεροὺς.

25.8.1909.

ΛΥΔΟΣ ΠΟΔΑΒΡΟΣ

σώπου του. Αἰς καὶ ζούσανε δικιά τους ζωὴ καὶ ἔχανε ἀπορροφήσει ὅλον τὸ νεανικὸ χυμὸ τοῦ ὠρὸτατου κορμιοῦ του. Πίσω δυὸ βήματα ἡ Χρυσούλα σάλευε καὶ τὴν καρδιά της χτυποῦσε δυνατὰ—δυνατὰ. Φοροῦσε ἕνα φόρεμα κἀτασπρο. Μιὰ τουκατέτιτα ἀπλὴ ἀπλὴ καὶ κομψότατη πού ἄφανε νὰ φαίνεται ὅλη ἡ παιδικακήσια ἀφέλεια καὶ ἡ χάρις τοῦ μικροῦ της κορμιοῦ. Κάτι τι ἀπὸ τὴν ἀθωότητα τοῦ παιδιοῦ καὶ τὴν ἀτάραχη ἀγνότητα τῆς κόρης καὶ κάτι τι τὸ ἀόριστο ἀπὸ τὴ βαθεῖα ὁμορφιά πού παίρνουνε τὰ μάτια τῆς γυναίκας, ὅταν μιὰ φορὰ κλειστοῦνε κουρασμένα ἀπὸ τὸ φιλὶ τῆς ἀγάπης. Καὶ πῶς πολὺ τὴν ἔκανε γλυκερὰ τὸ πλατύγυρό της καπέλλο μὲ τὴν βυσσινιὰν ἐσάρπα πού οἱ ἀκρὲς της ἔτσι πού ἔπεφταν στὸ ζερβὶ της ὅμο σκιαζανε ἀκόμα πῶς πολὺ τὰ νερά τὰ ἥρεμα τῶ ματιῶν της. Ἀπὸ τὸ ἴδιο χρῶμα, μιὰ στενὴ κορδελίτσα σφιχτοφιλοῦσε τὸ λαιμὸ της σὰν αὐλάκι αἵμα. Καὶ στὰ στηθάκια της ἀπάνω ἀνθοῦσε ἕνα μεγάλο βυσσινὶ τριαντάφυλλο. Κάποιο μυστήριον ἀνοιγόταν καὶ φυλλορροοῦσε στὴν κάθε της κίνηση. Τὸ πόδι της ἔτσι πού ἀγγίξε τὴ γῆς καὶ ἀλαφροπατοῦσε ἀναβαστάζοντας τὸ βάρος ὅλο τοῦ κορμιοῦ σιμάζανε καὶ ἔσιμιγε γιὰ μιὰ μικροτάτη στιγμὴ ὅλες τίς γραμμὲς τοῦ κορμιοῦ της σὲ

μὴν ἀρμονία συγκατανημένη καὶ παθητικὰ, πού ξεποῦσε ἥρεμα καὶ λυπητερὰ εὐτὺς ἀμέσως στὸ ἐρχόμενο βῆμα. Μακρόκορμον λουλούδι πού ἀναστενάζει καὶ σαλεύει σὰ νὰ θέλει νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν πύρα τοῦ μεσημεριοῦ καὶ νὰ τρέξῃ στὸν ἥλιο κανενὸς μικροῦτικοῦ δέντρου νὰ κρυφτεῖ καὶ ν' ἀνασάνει. Καὶ γι' αὐτὸ τὰ μάτια της εἶσανε λυπημένα σὰν ἡσκιόπλανταγμένες λιμνοὺλες ὅπου βριασιέφτουνε καὶ πνίγονται εἰς ἡσυχίαν θλιμμένων στοχασμῶν. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ στόμα της εἶτανε σγουρὸ καὶ συμαζεμένο σὰ ρόδο πού ἐτοιμάζεται ν' ἀνοίξῃ καὶ ντρίπεται γιὰτὶ νὰί μῆρα. Καὶ μόνο στὸ πηγουνάκι της τὸ σεντερόνιο ἕνα λακκουδάκι εἶτανε ἀνοιγμένο καὶ γελοῦσε καὶ μῆσκα του σὰ σὲ λιμνὴν ἀπέναντο τρέχανε νὰ σωθοῦν ἀπ' ὅλο της τὸ θλιμένο κορμὶ οἱ τρυφερότητες καὶ τὰ χάρδια καὶ τὰ φιλιά τ' ἀμέτρητα καὶ πάλι εἶτανε ἀδύνατο καὶ ὅλο γελοῦσε καὶ ποτὶ του δὲ γέμιζε.

Καὶ δίπλα της ὁ Γοργίας, γεροντάκι στεγνὸ, καθαρὸτατο, καμπουριασμένο, φάνταζε κουφαλιάρικος γέρικος κορμὸς ἑλίας πού ἀπάνω του ἔχει ρηχτεῖ καὶ τὸν ἀλαφροαγκαλιάζει ἕνα ἀνθισμένο ἀγιόκλημα. Ἀνοίξαν καὶ ἀραιώσανε καὶ οἱ τρεῖς τὰ βήματά τους ὡς εἶδανε τὸσους ἀνθρώπους νὰ τοὺς περιμένουν. Ὁ

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ

Θ

ΠΡΟΚΟΠΗ

Μπήκα πιά τώρα στάληθινά τὰ βάσανα. Πάν τὰ παιχνίδια, πάν τὰ χρόνια ποῦ λάμπουνε στὸ πρόσωπό μας σὺν τὸ γλυκοχάραγμα τῆς αὐγῆς, κι ἀρχίζει δουλειὰ φοβερὴ μέσα στὸν ἥλιο ποῦ τότε λένε ζωὴ ἥλιο ποῦ μᾶς φέγγει νὰ δοῦμε τί μεγάλο καλὸ εἶχαμε καὶ τὸ χάσαμε. Ὅχι πῶς δὲν ξανάρχεται ἡ χαρὰ. Ἐρχεται σὺν ξαναβεβηθῆμε στὸ σπίτι μας ὑστερ' ἀπὸ μακρινὴ ξενιτειὰ, σὺν πρωτοφιλήσουμε τὴν καλὴ μας, σὺν τῇ βλέπουμε καὶ βυζάνει τὸ πρῶτο της, σὰ χορεύουμε πρῶτο ἐγγόνι στὰ γόνατά μας, ἔρχεται τότες ἡ χαρὰ καὶ μᾶς βαλσαμώνει. Μὰ εἶναι βαλσαμῶμα, γιαιτρεὶά πόνου, κι ὅχι παντοτεινὴ γιαιτρεὶά. Ἡ καθαυτὴ ἡ χαρὰ ποῦ καταπονάει τὸν πόνο καὶ τὸν πνίγει μὲς στὴν καρδιὰ, εἶναι ἡ παιδική της χαρὰ, κι αὐτὴ δὲν ξανάρχεται.

Δὲν μπορούσα πιά τώρα νὰ τὸν ξεφύγω τὸ δάσκαλο. Καὶ μῆτε δὲν τῷθελα. Γιὰ χάρη τῆς Λενιώς μου τὸν ἀγαποῦσα τὸ δάσκαλο. . . Κ' ἔτσι ἀρχισα νὰ προκόβω.

Ἀρχισα νὰ προκόβω καθὼς προκόδει καὶ πάε, μπρὸς ἡ βαρκοῦλα ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἐνάντια ρέματα. Τὸνα τῆς συντροφιάς τῶν παιδιῶν, τᾶλλο τῆς καμαρωμένης δασκαλικῆς μας.

Τὰ παιδιά μου χωράτευαν ἡ καὶ μεῦ βλαστημούσανε ρωμαίτικα, ὁ δάσκαλος μὲ καθοδηγεῖσε κορακίστικα. Ἔτσι καὶ τὰ βιβλία του, σὺν ἀρχισα καὶ τὰ μισόνουθα. Ἡ μακαρίτισσα μὲ καμάρωνε σὺν τὰ διαβάζα τὸ βράδυ κοντὰ στὸ λυχνάρι. Κ' ἔλεγε, τί μεγάλη τύχη ποῦ τὴν ἔχουν τὰ παιδιά τώρα ποῦ μαθαίνουνε γράμματα. Τᾶλεγε γράμματα, γιὰτὶ δὲν καταλάβαινε λέξη. Ἄν εἶτανε γλώσσα της, δὲ θὰ εἶτανε γράμματα. Ἀὐτὸ μούστο γλεῦκος, καὶ γίνεται γράμματα. Γράφεις πῶς τὸ φαεῖ εἶναι κεκολλημένον, καὶ μυρίζε κίτρινον, καὶ γίνεται κι αὐτὸ ἀμέσως γράμματα. Ἀλλάζεις λέξεις καὶ πηγαίνεις ἐμπρός. Καὶ μὲ τὸ βάσανο νὰ βρῆς τὴ λέξη, ὁ Θεὸς

*) Ἡ ἀρχὴ στὸ 352 φύλλο.

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100.000 !

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκαστον γραμματίον ἰσχύον διὰ τὴν κλήρωσιν 25 Ὀκτωβρίου 1909 τιμᾶται ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ :

ΜΕΓ ΚΕΡΔΟΣ	ἐκ δραχ.	100,0 00
1 Κέρδος	»	25,000
1 Κέρδος	»	10,000
3 Κέρδη	»	5,000
5 Κέρδη	»	1,000
118 Κέρδη	»	100
557 Κέρδη	»	50
1000 ἐν ὅλῳ κέρδη ἀξίας δραχμῶν.....		225,000

Γραμματία πωλοῦνται. Εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπεζάς, εἰς τοὺς ἐπαύλους καὶ στασιάρχας τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστὰς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων πρὸς δραχ. μιᾶν ἑκάστον γραμματίον, ἰσχύον διὰ μιᾶν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ διευθύνων τμηματάρχης
Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ

νὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ βρῆς καὶ τὸ τί θὰ πῆς. Ἄ θελήσῃς νὰ γράψῃς τίποτις ποῦ τὸ συλλογίστηκες ἀπατῶς σου, κι ὅχι κάποιος ἀρχαῖος ἢ φράγκος, — ἕνα παραμυθάκι ἄς ποῦμε, — δὲ βρίσκεις λέξεις γιὰ τὸ μισὸ, γράφεις λοιπὸν τᾶλλο τὸ μισό. Καὶ καίνος πάλι ποῦ σὲ διαβάξει, ἂν τύχῃ κ' εἶναι ἀρχαῖος, δὲν καλοχωνεύει τὰ μισὰ ποῦ διαβάξει, κ' ἔτσι τοῦ μένει τὸ τέταρτο. Ὁ ἄλλος ὁ κόσμος κερδίζει ἀπὸ τὰ βιβλία του ἑκατὸ τὰ ἑκατὸ, ἐμεῖς εἰκοσιπέντε τὰ ἑκατὸ. Τᾶλλα τὰ εἰκοσιπέντε εἶναι δοτικῆς κι ἀναδιπλασιασμοί, καὶ τὰ πενήντα μῆτε γράφθηκαν ! Κ' ἔτσι βγαίνει τὸ ρωμιόπουλο στῆς ζωῆς τὴν παλαίστρα ἀρματωμένον κορακίστικες λέξεις καὶ φράσεις.

Τὶς ἀραδιάζει καὶ γίνεται ἡ δουλειὰ του. Οἱ σολοικισμοὶ κ' οἱ βαρβαρισμοὶ εἶναι φύλλοι σ' ἄχυρα. Τώρα πρέπει νὰ βγῇ τὸ ψωμί ὥπως ὅπως. Θὰ πῆς καὶ τί νὰ σοῦ κάμῃ λάθος ποῦ φορτύνεται πεθαμμένη γραμματικὴ ποῦ χρειάζεται ζωὴ ἀλάκερη νὰ τὴ μάθῃ ! Θάμα εἶναι κι αὐτὸ ποῦ σοῦ κάμνει. Θάμα ποῦ ἔχουμε πέντ' ἔξη νομάτους στὴ χώρα καὶ μᾶς γράφουν τὴν κορακίστικη δίχως νὰ μᾶς φέρουν ἀνέκατο. . . Τάχα λὲς πῶς ὅλοι θὰ γίνουμε μιὰ μέρα σὺν κι αὐτοὺς τοὺς πέντ' ἔξη ; Σπολλάτῃ ! Ἀς σφαλῇξουμε λοιπὸν τὰργαστήρια μας, ἄς στουπώσουμε ταῦτά μας, ἄς δέσουμε τὰ χέρια μας, κι ἄς μελετοῦμε τὴν ἀρχαία ὥσπου νὰ φτειάξουμε μιὰ καλὴ

κορακίστικη. Νὰ ποῦμε ὅμως καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ κόσμου νὰ μὴν πολυδιαζέται μὲ τὸν πολιτισμὸ, νὰ τὸν προφτάξουμε κ' ἐμεῖς. Νὰ μᾶς ἀπαντήσουμε κ' οἱ Βουλγάροι, γιὰτὶ σπουδάζουμε τὴν ἀρχαία τὴ γραμματικὴ καὶ κατόπι μετριοῦμαστε καὶ μὲ δαύτους.

Αὐτὸ εἶτανε τὸνα τὸ ρέμα, τὸ τεχνητό. Εἶχαμε ὅμως καὶ τᾶλλο, τὸ φυσικό. Ἐπειδὴ, ποῖο ἀγόρι ἢ κορίτσι μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ τίς χίλιες μωρολογιῆς, νοσημιῆς, ἀθανιῆς, φοβέρες ἢ καὶ βρισιῆς ποῦ κατρακυλοῦν ὀλόγουρά του σὺν πέτρες μαζί μὲ τὸ χεῖμαρρο. Σὲ ποῖο Σκολειὸ δὲ σημαδεύεται τὸ παιδί μὲ τέτοια κατρακυλίσματα ; Ποιὸς δὲν ἔμαθε νὰ καταριέται στὴ γλώσσα του ; Ποιὸς δὲ βγάξει τὸ πάθος ἀπὸ μέσα του σὰ ζωντανὸ φεῖδι, τὸν πόνο του σὰ ζεστὸ αἷμα, καὶ σὺν ἀχνὸ τὴ λαχτάρα του ; Ποιὸς «Ἑλληνομαθῆς» δὲ θὰ φωνάξῃ ἕνα χωριάτικο ὄχι, ἂν τοῦ πατήσῃ, ἄς εἶναι καὶ τὸ νυχάκι τοῦ δασκαλήσιου τοῦ τοῦ ποδός ;

Ἄν τὰ λόγια τῆς ἀγάπης εἶναι τῆς μάννας, τὰ πιώτερα τὰ λόγια τοῦ πόνου καὶ τῆς ζωῆς εἶναι τῶν πρῶτων συντρόφων μας. Ἡ τῆς μάννας εἶναι ἡ τῶν συντρόφων, κάθε χαρὰ ἢ λύπη, κάθε λαχτάρα ἢ ἀπελπισιὰ, κάθε μίσος, κάθε τρόμος ἢ θυμὸς ποῦ κλονίζει τὸ νοῦ μας, κάθε σταλαγματιὰ ποῦ γυρίζει στὶς φλέβες μας εἶναι ζυμωμένα μὲ τὴν καταφρονεμένη τὴ γλώσσα ποῦ ντρεπούμαστε νὰ τὴν ποῦμε

Πρόεδρος ἔτρεξε νὰ τοὺς καλωσορίσῃ καὶ νὰ τοὺς ὑποδεχτεῖ μὲ χίλιες ὑπόκλισεις καὶ μὲ χίλια κομπλιμέντα.

— Ὡ, νὰ μᾶς συχωρήσετε, κ. Πρόεδρε. Ἀργήσαμε. Ἡ Χρυσούλα θέλησε νῆρθαι μαζί μας καὶ ξέρετε οἱ γυναῖκες ὡς νὰ ντυθοῦνε...

Κι ὁ Ὀρέστης γέλασε δυνατὰ ἕνα ζωντανὸ χαρούμενο γέλιο κ' ἔσφιξε τὸ χεῖρ τοῦ Προέδρου.

— Παρακαλῶ παρακαλῶ εἶναι μεγάλη τιμὴ ποῦ μᾶς κάνει ἡ δεσποσύνη κ' εἵμαστε εὐτυχεῖ. Παρακαλῶ. Ἐλεγε πάντα μὲ δυὸ λ τὸ παρακαλῶ κ. Πρόεδρος.

Ἡ Χρυσούλα κοκκίνησε καὶ χαμογέλασε σὺν Προέδρῳ μ' ἕνα χαμόγελο γλυκὸ κ' ἐγκάρδιο σὰ σφιζιμο χερσῶν. Ὡστόσο οἱ ἄλλοι, γύρω στὸ μνημα, παίρνανε διάφορες στάσεις γιὰ νὰ μὴ πολυκουρασθοῦνε. Μερικοὶ καθυστερημένοι, ρομαντικοί, ἀπομακρυνθήκανε ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ τυλιγμένοι στὶς μπέρτες τοὺς βαριαναστενάζανε κοιτάζοντας τοὺς τάφους. Ἐνας δάσκαλος καλοθερμένος, μὲ μούσι καὶ μὲ φρόδια χοντρά σὰ νῆσανε καμωμένα ἀπὸ φούμο, ξεδίπλωσε μὲ προσοχὴ τὸ μαντήλι του, τὸ ξετίναξε, τῷστρωσε χάμω ἀπάνω σὲ μιὰ πέτρα καὶ κάθισε μὲ χίλιες προφύλαξεις νὰ μὴ λερώσῃ τὰ σκολινὰ

τοῦ ρούχα ! Ἐπειτα σοβαρότατος ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα τετράδιο καὶ μολύβι, ἔγραψε τὴν ἡμερομηνία, τὴν ὥρα, τὸν τόπο, τὸνομα τοῦ ρήτορα, τράβηξε προσεχτικὰ μιᾶν εὐθεῖα ἀποκάτω, κι ὡς εἶδε τὸν Ὀρέστη νᾶρχεται ἔδωξε, κλοκαθίσε, σάλωσε τὸ μολύβι του κ' ἐτοιμάσθησε νὰ παίρνει σημειώσεις. Ἐνας ἄλλος ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του κι ἀρχίζει νὰ σκαλίζει τὸνομά του στὸ φλοῦδι μικροῦ δέντρου. Ὁ Ἀδὼν Ζουὰν μπροστὰ στὸ τῆμα μιᾶς φωτογραφίης ἐνὸς παράπλευρου τάφου ἐσκυψε καὶ διόρθωνε τὴ χωρίστρα του, ἐνῶ ὁ χαλὸς ἀκουμπισμένος σ' ἕνα δέντρο μεσόκλεισε τὰ μάτια κ' εἶπε : ἄα ! καὶ χασμουρήθηκε.

Εἶχε φτάσει τώρα ὁ Ὀρέστης μὲ τὴ Χρυσούλα καὶ τὸν Προγονόπληχτο κοντὰ τοὺς κι ὡς εἶδε τοὺς νέους αὐτοὺς γύρω στὸ μνημα τοῦ Κοραῆ νὰ τὸν περιμένουνε νὰ τοὺς δώσει νὰ καταλάβουνε τὴν ψυχὴ του, ἐνοίωσε σύνευνα μιᾶν ἡδονικώτατη ἀνατριχίλα. Μιὰ παρόμοια ἀνατριχίλα νοιώθουνε στὰ δάχτυλά τους κ' οἱ μεγάλοι γλύπτες εὐτὺς ὡς ἀντικρύσουνε τοὺς κάτασπρους ἀπελκῆκτους ὄγκους τῶν μαρμάρων, ποῦ κοίτονται μπροστὰ τοὺς ποδολαγγμένοι σὺν ἥλιο.

Καὶ θεοὶ μέσα τοὺς ἀγένηντοι καὶ σκλαδωμένα

κορμιά ἐφῆθον καὶ στήθια ὀρθὰ γυναικῶν ἀναταράζονται καὶ σαλεύουν καὶ λαχταρώντας περιμένουν τὰ δάχτυλα τὰ θαματοεργὰ νᾶρθοῦν νὰ τὰ λυτρώσουν.

Τὰ μάτια τοῦ Ὀρέστη τὰ μεγάλα καὶ συλλογισμένα λάμπανε σὰ σπαθιά ἀκονισμένα ποῦ ἀντικρύζουνε τὸν ἥλιο. Κ' ἐνοίωσε τὴ στιγμή ἐκείνη ἀπάνω στὰ γόνατά του τὴ ζωὴ ὁ Ὀρέστης σὺν κούκλα. Ἐσκυφεν ἀπάνω της καὶ τὴν κοίταξε καὶ τὴ χαδολογοῦσε, τῆς ἔπιανε καὶ τῆς ἀναποδογύριζε τὸ κεφάλι μὲ τὰ δυὸ του χέρια καὶ τὴ φίλοῦσε ἀπάνω στὸ στόμα.

— Ἀγάπη μου, ἀγάπη μου ἐσύ !

Ὡ ! πόσο ἐνοίωθε τὰ εἰκοσιπέντε τοῦ τὰ χρόνια ν' ἀνάφτουνε μέσα στὸ αἷμα του τίς μεγάλες τρωϊκὲς πυρκαγιῆς τῆς νιότης ! Μεθημένος ἀπὸ τὸ ἀπὸ κρασί τῆς Ἐπιστήμης, ἀναθρεμένος μέσα στὸ ζεστό, τὸ ἀπάνεμο πατρικὸ σπίτι, ἀνεμόχτισε στὸ νοῦ τοῦ ἕνα συνεφύκοσμο δικό του ὡς Ἀδὼν Κιχώτης, ὅχι μὲ χάρτινες περικεφαλαῖες σὺν Ἀχαμνόντα καθάλα, μὰ μὲ ἰδέες μεγάλες καὶ τρανὲς ἀπάνω στὸ κεφάλι ἐκίνησε καθάλα στὴ νεφροτσάκιστρα Χίμαιρα νὰ κονταροχτυπηθεῖ μὲ τὴ ζωὴ. Μακριὰ τώρα καὶ τρία χρόνια ἀπὸ τοὺς γονεὺς του, στὸ

δική μας. Είναι χτύμα της καρδιάς μας ή γλώσσα, δε θέλει να ξέρη άλλη γλώσσα ή καρδιά μας. Και νάθελε, μια κορακίστικη λέξη δε θα μπορούσε να τσαμπουνίση απάνω στον πόνο της. Καρδιά και γλώσσα μεγαλώνουν σε δίδυμες αδερφάδες. Η μια διαφεντεύει την άλλη. Κάθε πόνος και το τραγούδι του, κάθε πάθημα και την παροιμία του. Που να τις ξεχωρίση μια πεθαμμένη γραμματική! Άλλο τόσο παγώνουν οι παγωμένοι της οι κανόνες σε μια καρδιά που ξέρει τι θέλει, που γυρεύει την τρυφερή τη λέξη να παραστήση τον πόνο της, την κορτερή να δείξη το πάθος της. Που ακούστηκε τέτοιο κακό! Που ακούστηκε 'Αχιλλέας ή 'Αμλέτος να πασαλειβή το πάθος του με τέτοιους σουδάδες; Σε ποιά βιβλία γράφηκε πώ; οι μεγάλοι οι τεχνίτες του κόσμου πήραν από δασκάλους τη γλώσσα τους! Το νάκου, όλη η ιστορία σας κατατρέχει, καλοί μου σοφοί. Όλος ο κόσμος θρούδαλα τις κάνει τις θεωρίες σας. Έμεις μόνο τα ρωμιόπουλα σας άφήσαμε και μάς πήρατε στο λαιμό σας, και μάς τραβήξατε από τη γελαστή μας ακρογιαλιά σε βάθια μαύρα και σκοτεινά, και πάτε να μάς πνίξετε τώρα μαζί σας

I

ΣΗΜ. Έδω δηγεται ο Γεροδμήμος μερικες περιπτειες του Σκολεϊου του, και τις αντιμωσεις του με τη Δειω. Δεν πολυχρησιζονται για τον καθαντο σκοπο του βιβλιου, ωστε το παραλειπουμε κι αυτο το κεφααιο.

(Ακολουθεί)

ΑΡΙΤΥΡΗΣ ΕΦΤΑΙΩΤΗΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Στο φύλλο της άλλης Κεριακής θα δημοσιεύουμε τη Β' σειρά «Σατιρικά γυμνάσματα» του κ. Κωστή Παλαμά. Η πρώτη σειρά δημοσιεύτηκε από 277 φύλλα του «Νουμά» (Γενάρης του 1908).

— Ο κ. Πέτρος Βασιλάκης, εξήν από τα κομμάτια του «Πόπου» κι από την «Ιριγένεια» του Γκαίτε που θα τυπώσει από «Νουμά», ετοιμάζει τώρα κ' ένα πρωτότυπο έργο «Αγάπη στο χωριό», που ίσως δημοσιευτεί στο «Νουμά» πριν από την «Ιριγένεια».

— Ο κ. Κ. Θεοτόκης τυπώνει σε τόμο τα «Γεωργικά» του Βιργιλίου που τα πρώτα βιβλία του δημοσιεύτηκαν στο «Νουμά». Τυπώνει ακόμα σε βιβλίο και το «Ιντιάνικο δράμα «Σακούνταλα».

— Η «Σαμοθράκη» του Ίδα θα κρατήσει περίπου τρεις μήνες και θα βγει ύστερα και σε βιβλίο. Σε βιβλίο τραβούνται από το «Νουμά» και οι «Φυλλάδες» του Γεροδμήμου.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Κ. Δ. Δημοσιεύεται το έργο. Για τάλλο θα θέλαμε να σας δούμε. Στο γραφείο βρισκόμαστε 9—11 το πρωί και 4—6 το απόγευμάς. — κ. Σ. στην 'Αλεξάνδρεια. Με το συμπάθειο, μα δ. κ. Στέφης 'Αλεξανρινός φαίνεται κάπως ανήσυχος.

Παρίσι, μελετούσε μερονυχτίς να γράψει την εναίσιμη διατριβή του για εξετάσεις. Την «Καινή Διαθήκη» ως θα την ονόμαζε και όπου με βάσεις καινούριες τελείως επιστημονικές θα κήρυγε καινούρια θρησκεία και ήθικη. Όλημέρα στο γραφείο του ή στο Πανεπιστήμιο και στα Μουσεία δεν έσμιγε σχεδόν κανένα είχε δικό του κόσμο εντελώς ξεχωριστό από τον κόσμο των άλλων. Κ' ήρθε σήμερα, κατέβηκε από το γραφείο του προς στους νέους συμπατριώτες του, που ανέβηκαν από το καφενείο να τον ακούσουν, ήρθε να τους μαζέψει γύρω του και να τους ανοίξει την καρδιά του και τον πυρετό της σκέψης του και να τους απλώσει το χέρι να σμίξουνε όλοι μαζί και να ξεκινήσουν αδερφωμένοι για κάποιο αψηλότερο κ' ευγενικότερο ιδανικό.

(Ακολουθεί)

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΤΟΣ Δ.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΜΟΣ Α' ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ 1909

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1909

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Ταμείον και Τράπεζαι..... Δρ. 1,852,906.68	Κεφάλαιον μετοχικόν διηρημένον εις 60,000 μετοχάς..... Δρ. 6,000,000
Δάνεια επ' ενέχυρον λαχειοφόρων..... Δρ. 3,756,129.95	Κεφάλαιον αποθεματ. τακτικόν Δρ. 15,661.80
Όμολογ. και χρηματογρράφων Δρ. 3,756,129.95	Κεφάλαιον αποθεματ. τακτικόν Α' εξαμηνίας 1909..... Δρ. 3,088.25
Ανοικτοί Λ/μοί επ' ενέχυρον χρηματογρράφων..... 130,684.35	Εκτακτον αποθεματικόν κεφάλαιον προνοίας..... Δρ. 12,000.—
Συναλλαγματικά και γραμ/τια εν χαρτοφυλακίω..... 2,096,415.55	Καταθέσεις πολυτετεις και εν ψφει..... Δρ. 2,926,832.40
Αποδείξεις συντάξεων εν χαρτοφυλακίω..... 167,126.60	Καταθέσεις Ταμειντηρίων..... Δρ. 3,089,804.10
Μισθοδοσιών λειτουργιών μέσης εκπαιδεύσεως εν χαρτοφυλακίω..... 41,055.58	Πιστωτικοί Λογαριασμοί..... Δρ. 2,840,471.89
Δάνεια επ' ενέχυρον χρυσού, κοσμημάτων κλπ..... 662,278.05	Κομιστάι γραμματίων..... Δρ. 14,671.89
Δάνεια επ' ενέχυρον επίπλων, και θρησκευτ. επίπλων με δόσεις..... 11,309.95	Μερίσματα μήπω ζητηθέντα..... Δρ. 1,211.88
Εγκωρήσεις απαιτήσεων ένοικίων Δημοσίου ή ασφαλισμένων και δι' υποθήκης..... 51,745.30	Μερίσματα προσωρινών Α' εξαμηνίας 1909..... Δρ. 52,500.—
Λογαριασμοί ήγγνημένοι..... 142,839.70	Κέρδη και Ζημιαί. Υπόλοιπον αφιέμενον δια την επομένην εξαμηνίαν..... Δρ. 10,022.52
Διάφοροι λογαριασμοί (Υποκαταστήματα Εθνικής Τραπέζης και προσωρινοί λογαριασμοί)..... 114,938.86	
Ενκαρτεμένοι λογαριασμοί..... 86,605.75	
Μετοχαί: Αντίτιμον μήπω εκδοθεισών 45,000 μετοχ. Κτήμα Τραπέζης, δόδος Πανεπιστημίου: Δξία οικοπέδου..... Δρ. 200,000.—	
Δξία οικοδομής μετά Θησαν-ροφυλακίου και θεμελίωσης..... 286,084.85	
Χρηματογρράφα εν γένει, και λαχειοφόροι όμολογια Εθνικής Τραπέζης..... 308,804.80	
Μερίσματα και τοκομερίδια εν γένει..... 10,388.—	
Γραμμάτια λήξαντα και εισπρακτέα..... 16,163.90	
Συντάξεις λήξαντα και εισπρακτέα..... 4,461.15	
Μισθοδοσίαι λήξαντα και εισπρακτέα..... 829.05	
Γραμμάτια εισπρακτέα δια λογαριασμών τρίτων..... 13,530.50	
Εξόδα έγκυριαστάσεως (δξιος αξία θησαυροφυλακείων και χρηματοκιβωτίων)..... 61,984.80	
Δρ. 14,466,277.82	Δρ. 14,466,277.82

ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ 1909 ΕΝ ΑΝΤΙΠΑΡΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΙΑΝ 1908

Καθ' όλην την Α' εξαμηνίαν 1908 ένηργήθησαν 8456 καταθέσεις άτόμων αντιπροσωπεύουσαι..... Δρ. 5,239,333.47	
1909..... 9665	
Κατά τό τέλος της Α' εξαμηνίας 1908 τό υπόλοιπον καταθέσεων άνήρχετο εις..... Δρ. 4,154,900.89	
1909..... 3,016,636.50	
Η έν γένει κίνησις της χρεωπ. της Α' εξαμηνίας 1908 των μερίδων του ένεργ. και παθητ. άνήλθε εις..... Δρ. 215,216,494.48	
1909..... 259,780,542.—	

ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ Α' ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ 1909

ΧΡΕΩΣΙΣ

ΠΙΣΤΩΣΙΣ

Εις έξοδα διαχειρίσεως, ήτοι:	Από τόκους δανείων επ' ενέχυρον χρηματογρράφων Δρ. 126,718.41
Μισθοί Διευθύνσεως και Προσωπικού..... Δρ. 30,585.—	Προεξοφλήματα συναλλαγματικών και γραμματίων..... Δρ. 73,302.24
Ένοικιον Καταστήματος..... 3,150.—	Τόκους δανείων επ' ενέχυρον χρυσού, κοσμημάτων, κλπ..... Δρ. 26,312.24
Έντυπα, φωτισμός, γραφική ύλη, βιβλία, ταχυδρ. ύπηρεσία κλπ..... 16,182.70	Κέρδη εκχωρήσεων απαιτήσεων, κέρδη Πρατηρίων, και διάφορα κέρδη..... Δρ. 16,361.16
Μισθοί και Έξοδα τμήματος ενκαρτενοποιητήριου..... 5,276.70	Τόκους Τραπεζών..... Δρ. 9,605.27
Μισθοί και Έξοδα τμήματος Πρατηρίων..... 1,551.10	Προεξοφλήματα αποδείξεων συντάξεων..... Δρ. 8,711.88
Εις έξοδα έγκυριαστάσεως, απόδοσεις 10% έτησίως..... 3,262.35	Τόκους λ/σμών ήγγνημένων..... Δρ. 4,997.80
» καθυστερήσεις Συναλλαγματικών και Γραμματίων, απόδοσεις..... 2,450.—	Προεξοφλήματα αποδείξεων μισθοδοσιών μέσης εκπαιδεύσεως..... Δρ. 1,665.01
» καθυστερήσεις Αποδείξεων Συντάξεων, απόδοσεις..... 3,001.40	Υπόλοιπον κερδών Β' εξαμηνίας 1908..... Δρ. 4,231.87
» φόρον έπιτηδεύματος Α' εξαμηνίας 1909..... 1,452.40	
» τόκους Ταμειντηρίων..... 56,159.75	
» Καταθέσεων επί τόκω..... 46,613.—	
» Πιστωτικών Λ/σμών..... 27,143.28	
Καθαρά κέρδη { Διατιθέμενα δια την παρουσαν εξαμηνίαν..... Δρ. 65,655.70	
{ Αφιέμενα δια την επομένην..... Δρ. 10,022.52	
Δρ. 272,505.85	Δρ. 272,505.85

ΔΙΑΝΟΜΗ ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ 1909 ΔΡΑΧΜΩΝ 65,655.70 ΩΣ ΑΝΩΤΕΡΩ

Εις προσωρινόν μερίσμα Α' εξαμηνίας 1909..... Δρ. 65,655.70	
Έν του άνωτέρω μερίσματος των Δραχμών 65,655.70	
Εκπίπτουσι { α.) δια φόρον Δημοσίου 5% επί Δραχμών 56,391.—..... Δρ. 2,819.55	
{ β.) χαρτόσημον επί του μερίσματος 15,000 μετοχών 2%..... Δρ. 1,071.45	
Έν του άντικρδ υπολοίπου καθαρού μερίσματος..... Δρ. 61,764.70	
Εκπίπτουσι { α.) δια κεφάλ. αποθ. τακτ. 5% κατά τό έρθ. 50 του Καταστατικού..... Δρ. 3,088.25	
{ β.) δι' έμοιβήν Δ. Συμβ. 10% κατά τό έρθ. 50 του Καταστατικού..... Δρ. 6,176.45	
Μερίσμα προσωρινόν εξαμηνιαίον καθαρόν, ήτοι έλεύθερον φόρον και χαρτόσημον προς Δρ. 3.30%..... Δρ. 52,500.—	

Τό μερίσμα πληρώνεται:

Έν Αθήναις παρά τω Κιντηριώ Καταστήματι από της 20 Ιουλίου έ. έ. Είναι δε άπληρωμένον τό μερίσμα του φόρου και του δικαιώματος χαρτόσημου. ως προκαταβληθέντος υπό της Τραπέζης εις τό Δημοσίον.

Έν Αθήναις τη 30 Ιουνίου 1909.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΔΙΟΝ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΓΙΩΣΤΟΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ